

RAVNSBORG ENGE

Småbyerne i Ravensborg Enge

Oktober 2022 - Helhedsplan

HELHEDSPLAN FOR SMÅBYERNE PÅ RAVNSBORG ENGE

Helhedsplanen er udarbejdet i 2021-2022 for EGEM Ejendomme A/S og Køge Kommune i samarbejde med følgende rådgivere:

STED by- og landskab - en del af Vilhelm Lauritzen Arkitekter
Holscher Nordberg Architecture and Planning
RAW mobility
Aaen Engineering
IGS Rådgivende Ingeniører
Birgit Krogh Paludan
Keingart

Egem Ejendomme A/S har, gennem rådgiverteamet, rettigheder til alle billeder, med mindre andet er angivet.

KØGE KOMMUNE

EGEM
EJENDOMME

HOLSCHER NORDBERG
ARCHITECTURE AND PLANNING

IGS Rådgivende
Ingeniører

RAWOBILITY

Birgit Krogh Paludan

aaen
engineering

keingart
SPACE ACTIVATORS

INDHOLD

FORORD	04
HELHEDSPLAN	05
INDLEDNING	06
Udvikling af et nyt bykvarter i Køge	06
Stedets rolle	07
VISION OG MÅL	08
Udvikling med afsæt i stedet	08
Småbyerne på Ravnsborg Enge	09
Tilgang til bæredygtighed	10
Bæredygtighedsstrategi	11
HOVEDGREB	12
Småbyerne på Ravnsborg Enge	12
Situationsplan	13
Strategi for idræt, leg og bevægelse	14
Fællesskaber	18
LANDSKABET	19
Eksisterende grønne karakterer	20
Landskabets fremtidige programmering	21
Regnvandshåndtering	22
Landskabssnit	24
Planudsnit	25
FORBINDELSERNE	27
Forbindelser til omgivelserne	28
Forbindelser indenfor projektområdet	30
Forbindelser ud i området	32
Baneunderførslen	33
Forbindelsernes karakter - vejsnit	34
Belysningsprincipper	41
BEBYGGELSEN	43
Småbyernes organisering	44
Visualisering af småbyerne i landskabsrummet	45
Bypladserne	46
Bebyggelsens sammensætning	50
Planudsnit	52
Bebyggelsesprincipper	54
Arkitektur og materialitet	60
Kantzoner	62
FAKTA OG BILAG	65
Arealoversigt	66
Etapeplan	67
Vandberegning og jordpåfyldning	68
Princip for vandhåndtering	69

FORORD

Velkommen til Ravnsborg Enge. En ny bydel på grænsen mellem land og by her i Køge Kommune.

En bydel, hvor et grønt og varieret boligområde over de kommende år vil vokse frem med omkring 500 boliger tæt på både Køge By og det smukke landskab omkring Hastrup.

Ravnsborg Enge bliver en bydel med en blanding af rækkehuse, fritliggende huse og enkelte etageboliger opdelt i nabolag med mindre boligklynger med mulighed for private haver, gårdrum og fælles offentlige friarealer - og med kort afstand til både skoler, institutioner og idrætsfaciliteter.

Ravnsborg Enge bliver et område med plads til både fællesskabet og til det private. Med plads til både børn og seniorer og dem midt i mellem. Med plads til bevægelse og ro. Med plads til at høre hjemme.

Det er høje ambitioner for bæredygtighed, der vil præge udviklingen af Ravnsborg Enge.

I forhold til den miljømæssige del vil der blive stillet krav til materialer, certificering og solceller, hvor det giver mening. I forhold til den sociale bæredygtighed vil fællesskabet blive prioriteret højt - og i forhold til den økonomiske bæredygtighed vil bydelen blive med blandede boligtyper, størrelser og ejerforhold. I Ravnsborg Enge skal der være plads til alle.

En spændende del af Ravnsborg Enge er det eksperimenterende bæredygtige boligområde mod nord, hvor Køge Fællesjord udvikler et Living Lab. Under navnet 'Tiny Varigheden' vil små bæredygtige hjem spire frem for beboere, der vil eksperimenterer med bæredygtige livsstile. Jeg er sikker på, at de erfaringer, Tiny Varigheden gør sig med både at leve, bygge og bo mere bæredygtigt vil inspirere mange omkring dem. Det er et initiativ, der er spiret nedefra, og som Køge Kommune støtter.

Jeg ser frem til at se hele bydelen vokse frem og til at byde alle nye beboere hjertelig velkommen til Ravnsborg Enge.

Marie Stærke, borgmester i Køge Kommune

HELHEDSPLAN

HVAD ER EN HELHEDSPLAN?

Byrådet kan vælge at lave en helhedsplan for et område, som kan gå forud for det videre arbejde med konkret udvikling og lokalplaner. En helhedsplan fastlægger byrådets visioner og mål for en langsigtet fysisk udvikling af et større område.

En helhedsplan er en uformel plantype og er ikke – i modsætning til kommuneplanen og lokalplaner – defineret i planloven. En helhedsplan er derfor ikke underlagt samme formelle krav som de andre plantyper. Det betyder, at indhold og proces kan tilpasses den enkelte plan.

I arbejdet med en helhedsplan kan byrådet tidligt komme i dialog med borgere, erhvervsliv, foreninger og andre om et områdes udvikling. Når helhedsplanen er færdig og vedtaget, er den et værktøj til dialog i forhold til den kommende udvikling og planlægning.

Indholdet i en helhedsplan kan være emner som et områdes kvaliteter, afklaring af planlægningsmæssige udfordringer, udviklingsmuligheder og udviklingsscenarier. Når planlægningen af et område sker over længere tid og ikke på én gang, kan helhedsplanen være den røde tråd i den fysiske udvikling af området.

INDLEDNING

- UDVIKLING AF ET NYT BYKVARTER I KØGE

BAGGRUND FOR BYUDVIKLING

Køge har udviklet sig meget gennem de sidste år. Udviklingen af Køge Kyst har udvidet bykernen mod havnen og med Køge Nord er byen igang med at vokse yderligere. Gennem de to projekter er der blevet tilført nye tætte boligkvarterer med et stort antal lejligheder.

Efterspørgslen på andre boligtyper og særligt på nye enfamilieboliger og seniorboliger er samtidig stor i Køge. Ved seneste revision af Fingerplanen blev to nye områder i Køge Kommune tilføjet til Fingerplanens ydre storbyområde, herunder Ravnsborg Enge. Nærværende helhedsplan bygger videre på den beslutning og illustrerer hvordan Ravnsborg Enge kan blive nyt bykvarter i Køge, og et eftertragtet supplement til byens bosætningsmuligheder.

STED OG KONTEKST

Ravnsborg Enge er en ny fælles betegnelse for Egemosegård og gårdens tilhørende jorder, som udgør et ca. 30ha stort område. Gården beboes i dag af ejerne, og det meste af jorden er forpagtet ud til landbrugsdrift.

Ravnsborg Enge (herefter betegnet "projektområdet") afgrænses mod nord/vest af jernbanen mod Næstved. Mod syd afgrænses området af to kolonihaveforeninger og en række private boliger langs Husmandsvejen. Mod øst afgrænses projektområdet af Egøjevej og et stort fredet herregårdslandskab. Mod nord grænser området op til et fredet dige, og boliglaboratoriet, Tiny Varigheden. Et område som

Køge Kommune ejer og har sat i spil for ildsjæle og entusiaster, der går forrest indenfor bæredygtig bo- og livsstil, og som med forskning i ryggen, vil være med til vise en vej indenfor bæredygtige byggematerialer og byggeskik, til havedyrkning og forøgelse af områdets biodiversitet.

Området er karakteriseret af Egemosegårds charmerende gårdmiljø, de let kuperede marker, som falder ned mod Egøjevej, udsigten over herregårdslandskabet og fredskoven. Det naturskønne område ligger direkte op imod det urbane Køge med meget kort afstand til torvet, bymidten, skoler, institutioner, sportsfaciliteter etc.

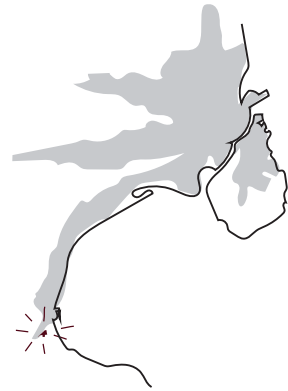

INDLEDNING

- STEDETS ROLLE

I RELATION TIL KØBENHAVN

- I pendlerafstand til København
- Er tæt på naturen og tæt på storbyen
- Effektiv offentlig transport, hurtigtog og s-tog

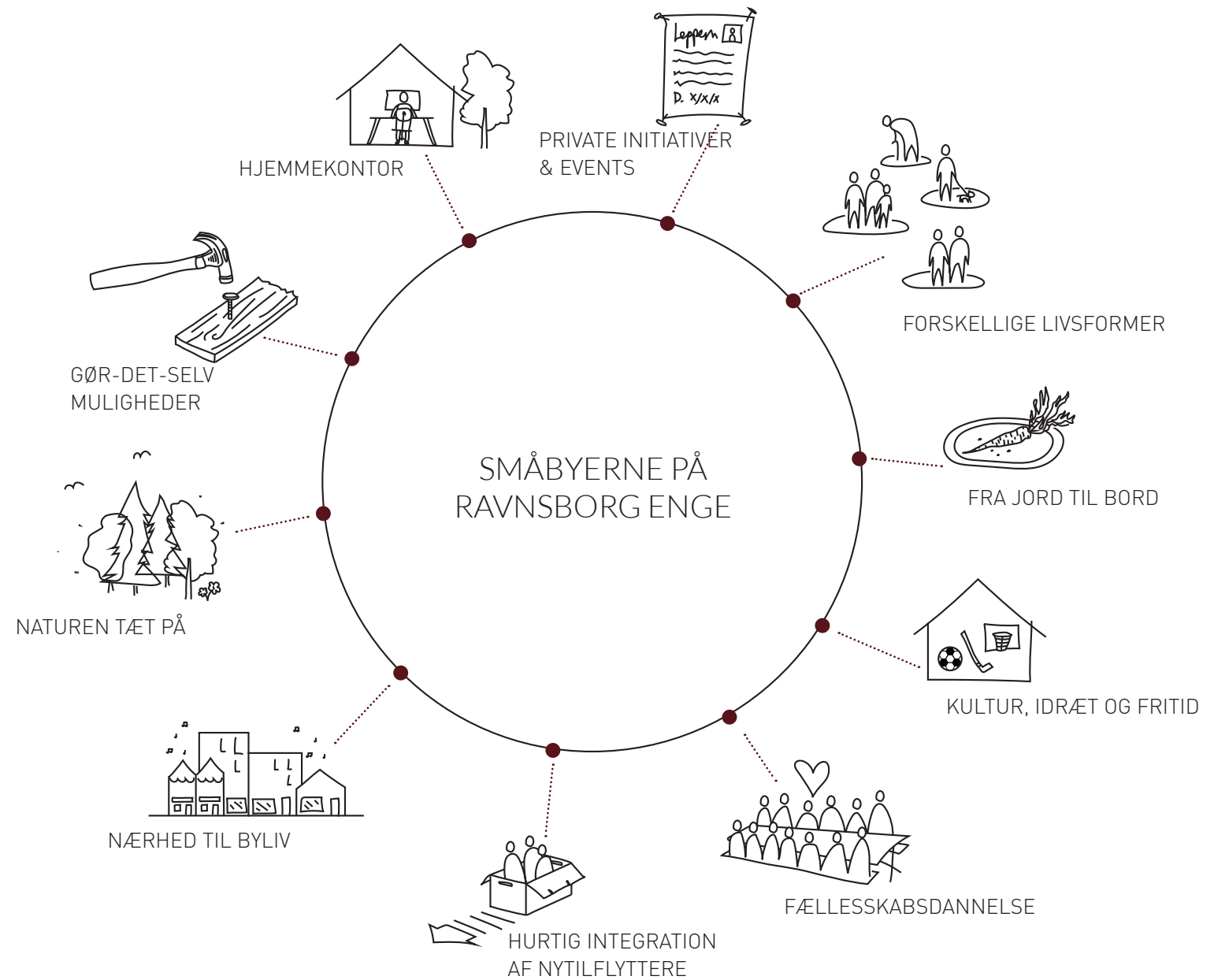
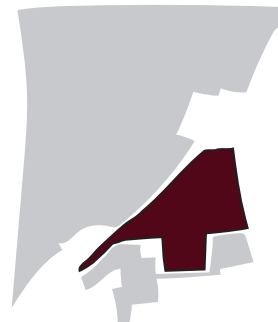
I RELATION TIL KØGE

- I smukke omgivelser på kanten af naturen
- Indeholder individuelle boliger med adgang til fællesskaber
- Tilfører nye boligtyper til boligmarkedet i Køge, som supplerer Køge Kyst og Køge Nord
- I cykelafstand til Købstadsmiljø, med torvet og stationen

I RELATION TIL LOKALOMRÅDET

- Inviterer naturen ind i mellem småbyerne og tæt på boligerne
- Etablerer gode forbindelser til og mellem omgivelserne
- Tilgodeser de bløde trafikanter
- Skaber rum for leg, aktivitet og bevægelse

STEDETS ROLLE IFT. SAMFUNDSMÆSSIGE TENDENSER

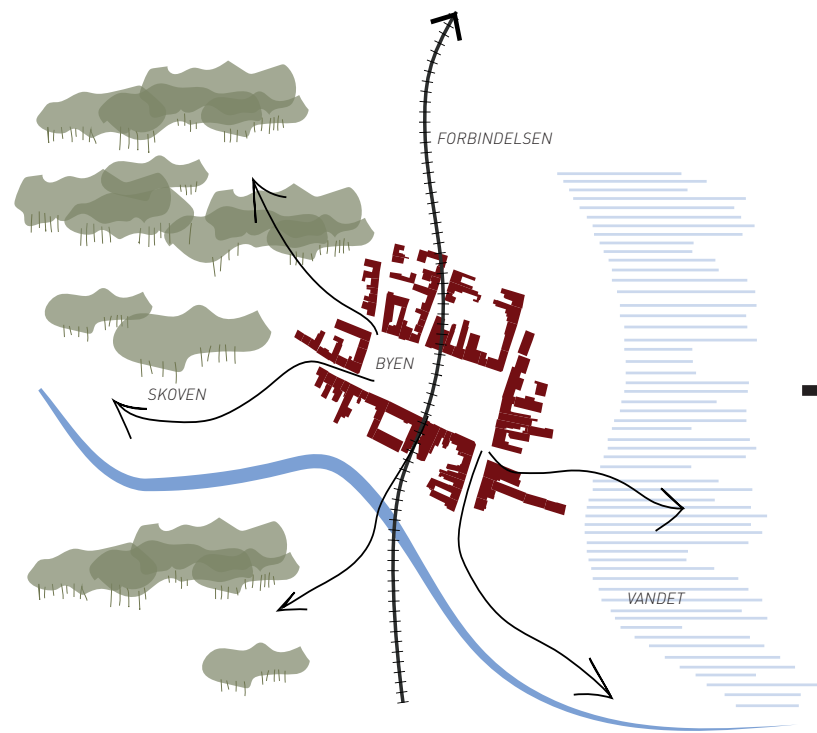
Småbyerne på Ravensborg Enge tilfører Køge nye måder at bo på, i et lavt, blandet og fortættet boligkvarter, med adgang til alt det som kendetegner Køge, som nærheden til naturen, til vandet og til hinanden. Fællesskaber og friheden til at være sig selv, og med masser af muligheder for at dyrke sine interesser, i en karakterfuld bebyggelse i høj kvalitet.

Køges nye bæredygtige bykvarter svarer på mange af tidens tendenser ved at være et boligområde for mange forskellige livsfaser og familieformer. Her er plads til den klassiske kernefamilie, til delebørnsfamilier, til egoisten og kollektivist - både ung og gammel. Her er store boliger og små boliger, her er boliger til dem der elsker havearbejdet, og til dem der nyder at være fri for det. Her er plads til et ty-

pehus, et rækkehus, et bofællesskab, til lejere og ejere og så videre. De kommende beboere er tæt på hinanden, tæt på byen og tæt på både vej, cykelstier og togstationer, og kan pendle i hverdagen, arbejde hjemmefra eller nyde sit otium og dyrke det lokale forenings- og fritidsliv eller selv arrangere den helt rigtige klub, forening eller event i forsamlingshuset, orangeriet eller de store grønne landskabskiler.

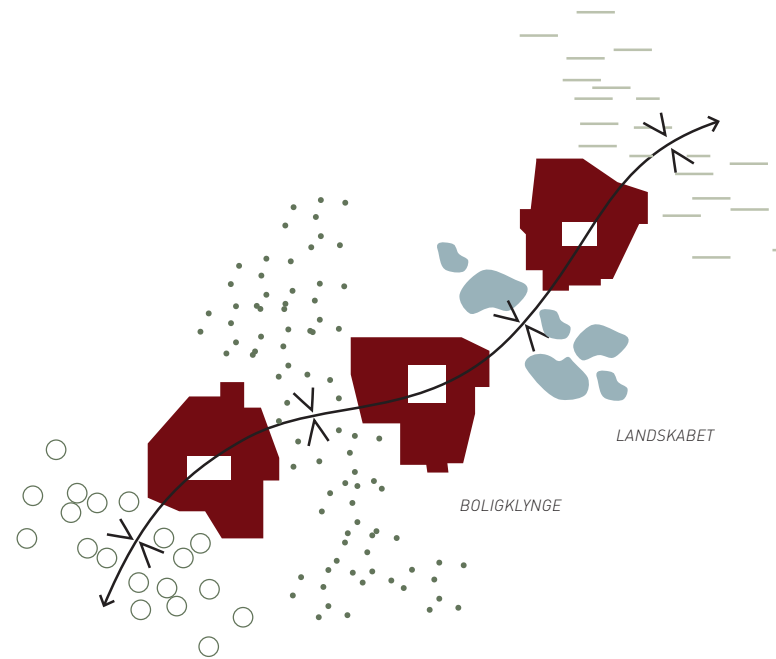
VISION OG MÅL

- UDVIKLING MED AFSÆT I STEDET

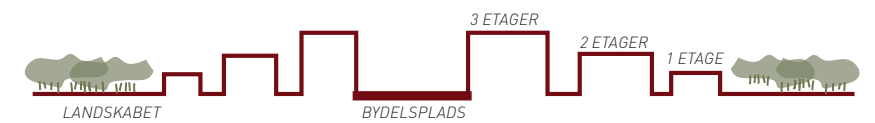
BYEN, SKOVEN OG VANDET

- en fortolkning af Køge bys særegen karakter som afsæt for boligområdet

SMÅBYERNE I ET VARIERET LANDSKAB

- urbane klynger og pladsdannelser som kontrast til landskabets åbenhed og mulighed for lange kig imellem bebyggelsen

GRØNNE KANTER OG URBAN MIDTE

- et koncept om at bygge højt omkring bydelsspladsen og lavere mod naturen

VISION FOR RAVNSBORG ENGE

Ravnsborg Enge er et boligområde, der tager udgangspunkt i eksisterende landskabelige kvaliteter i området, og som samtidig udnytter den unikke placering mellem by, skov og land. Et nedskaleret og fortættet boligområde tæt på by og natur. En spejling af de urbane kvaliteter omkring Køge torv ud i de grønne omgivelser omkring byen.

Området består af en blanding af store og små boliger til alle aldre. I Ravnsborg Enge blandes forskellige boligformer og der lægges vægt på diversitet, uden at gå på kompromis med kvalitet og æstetik. Her findes moderne villaer side om side med rækkehuse, bofællesskaber og kompakthuse. Omkring boligerne findes unikke rekreative grønne områder med masser af muligheder for natur, kulturelle oplevelser, bevægelse, leg, fordybelse og ro.

Området er omgivet af gode lokale kræfter, som kan være med til at skabe stedet-før-stedet - og give stedet liv og identitet allerede før de nye borgere flytter ind. Køge Kommune har også et veletableret og aktivt foreningsliv, der kan deltage aktivt med at udvikle og forankre idræts-, fritids- og kulturlivet i Ravnsborg Enge.

Ravnsborg Enge er "både og" - en hybrid mellem historien og fremtiden, mellem kulturen og naturen, mellem det urbane og det landlige - et boligområde der skaber inspiration og fællesskaber på tværs. Et område, der med sin opbygning og aktiviteter skaber merværdi for beboerne ved at fokusere på de muligheder både by og land tilbyder og den synergi, der kun viser sig ved at arbejde på tværs af de gængse opfattelser af hvad et boligområde er.

Bæredygtighed - både miljømæssigt, økonomisk og socialt - er en integreret del af livet i Ravnsborg Enge. Her prioriteres de bløde trafikanter med deraf følgende fordele for sundhed og CO₂ regnskab. Her er de grønne områder skabt til at fremme bevægelse, biodiversitet og fællesskaber, og her er boligerne bygget i høj kvalitet med henblik på en langsiget bæredygtig drift.

En ambition der kun lader sig gøre, fordi de tilstedeværende aktører insisterer på at ville det gode naboskab og fællesskabet. En inviterende og aktiv bydel, der er inkluderende og vedkommende for alle, uanset hvem man er og hvor man er i livet.

VISION OG MÅL

- SMÅBYERNE PÅ RAVNSBORG ENGE

VISION OG MÅL

- TILGANG TIL BÆREDYGTIGHED

Vision:

“Ravnsborg Enge skal være et levende fællesskab der forener høj livskvalitet med en bæredygtig livsstil, og som udgør et aktivt bidrag til den grønne omstilling, der bidrager til indfrielse af Køge Kommunes klimaplan.”

MÅLSÆTNINGER

Byggebranchen og byudvikling spiller en central rolle i den grønne omstilling. Med udviklingen af Ravnsborg Enge tager vi klimaet seriøst, og vi har til formål at skabe en god, bæredygtig bydel - både for planeten, de kommende beboere, og lokalområdet som helhed.

Dette ved at forene store visioner med pragmatiske løsninger, og ved at forene en ambitiøs bæredygtig bundlinje, med inspirerende fyrtårnsprojekter af højeste kaliber.

Målet er at skabe et levende fællesskab, der er med til at sætte rammerne for et hverdagsliv, som forener høj livskvalitet med en bæredygtig livsstil, og som udgør et aktivt bidrag til den grønne omstilling.

TILGANG

Ved udvikling af Ravnsborg Enge skal vi benytte de bedst tilgængelige materialer, metoder og løsninger indenfor den nuværende byggeskik. Dette ved at trække på branchens erfaringer og viden indenfor bæredygtigt byggeri.

Vi ønsker at prioritere de bedste løsninger, som er efterprøvede og vel-dokumenterede, således at vi får mest bæredygtighed for pengene, og fokuserer vores indsatser hvor det skaber størst bæredygtig værdi.

Resultatet bliver et levende, grønt fællesskab, hvor bæredygtigheden er mærkbart for menneskets sanser, målbart for klimaet og CO2 regnskabet og konkret i bybilledet og i hverdagen.

STRATEGI

Bæredygtighedsstrategien for Ravnsborg Enge tager afsæt i FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling, og Køge Kommunes DK2020 Klimaplan.

FNs 17 Verdensmål sætter den globale kurs for en bæredygtig fremtid, hvis forankring skal sikre at Bæredygtighedsstrategien er forenelig med internationale målsætninger for bæredygtig udvikling.

Køge Kommunes DK2020 Klimaplan skal vise vejen til kommunens grønne omstilling, i overensstemmelse med den nationale Klimalov, og overholdelse af Paris-aftalen. Bæredygtighedsstrategiens forankring i Klimaplanen skal sikre forenelighed med lokale og nationale målsætninger for klimahandling og -tilpasning.

Kombinationen af disse to grundsten danner rammerne for nærværende Bæredygtighedsstrategi for Ravnsborg Enge, som forholder sig til både lokale, nationale og internationale bæredygtighedsambitioner og -målsætninger, til gavn for beboere, besøgende og planeten.

VISION OG MÅL

- BÆREDYGTIGHEDSSTRATEGI

FNS VERDENSMÅL FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

UDVALGTE VERDENSMÅL

	<p>Mål 3: Sundhed og trivsel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skabe sunde og behagelige uderum • Fremme bevægelse, motion og leg
	<p>Mål 7: Bæredygtig energi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lavtemperatur fjernvarme • Arkitektonisk integrerede solceller
	<p>Mål 11: Bæredygtige byer og lokalsamfund</p> <ul style="list-style-type: none"> • Offentlige samlingsrum og fællesarealer • Blandede boformer og -størrelser
	<p>Mål 12: Ansvarligt forbrug og produktion</p> <ul style="list-style-type: none"> • Byggematerialer med lav CO₂-udledning • Fokus på levetider, vedligehold og cirkularitet
	<p>Mål 13: Klimaindsats</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilpasning til fremtidige klimaforandringer • Klimahandling nu og her
	<p>Mål 15: Livet på landet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forøgelse af biodiversitet og biofaktor • Udsyn og kontakt til naturen

KØGE KOMMUNES DK2020 KLIMAPLAN

UDVALGTE DK2020 TILTAG

	<p>Mobilitet</p> <ul style="list-style-type: none"> • D5: Fremme cyklisme • D6: Styrke mulighed for samkørsel og delebiler
	<p>Elsystem</p> <ul style="list-style-type: none"> • B3: Bygningsintegrerede solceller • D8: Sikre ladeinfrastruktur til elbiler
	<p>Varmeforsyning</p> <ul style="list-style-type: none"> • A1: Lavtemperatur fjernvarme • A4: Mulighed for individuelle varmepumper
	<p>Klimavenligt forbrug</p> <ul style="list-style-type: none"> • E9: CO₂-krav til byggerier • E12: Promovering af cirkulær økonomi
	<p>Klimatilpasning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regnvandshåndtering og -udnyttelse • Fokus på befæstelsesgrad og nedsivning
	<p>Landbrug</p> <ul style="list-style-type: none"> • C2: Omlægning af landbrugsarealer • C4: Væksthaver til plantebaseret fødevarerproduktion

BÆREDYGTIGHEDSSTRATEGI FOR RAVNSBORG ENGE

Formålet med Bæredygtighedsstrategien for Ravnsborg Enge er, at konkretisere projektets bæredygtige indsatser i form af virkemidler, målsætninger, krav og anbefalinger. Disse skal agere styringsværktøj for projektet, for de aspekter, der rækker ud over lovgivning og lokalplan.

STRATEGIEN GÅR PÅ TO BEN:

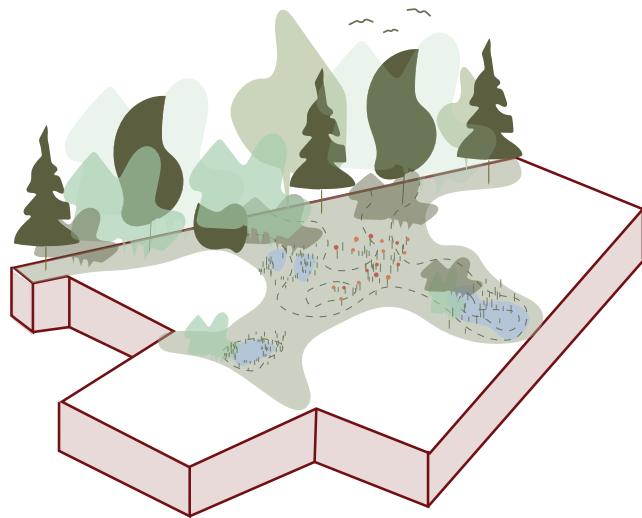
1. Krav: Først og fremmest stiller strategien generelle minimumskrav som skal hæve bundniveauet for projektets bæredygtighed som helhed. Dette med respekt for projektets økonomi og med fokus på, at Ravnsborg Enge som helhed skal være økonomisk inkluderende for alle.

2. Ideer: Strategien anbefaler desuden en række fyrtårnsprojekter i både større og mindre skala. Fyrtårnsprojekterne har til formål at hæve bæredygtighedsambitionerne ud over det sædvanlige, og sikre særskilte bidrag til områdets identitet som skal inspirere både beboere og besøgende.

Bæredygtighedsstrategien skal ses som et dynamisk kvalitetssikringsværktøj, hvor målsætninger, krav og ambitionsniveau løbende tilpasses fremtidens standarder og lovgivning, og med bevidsthed om, at ambitionsniveau og kravspecifikationer justeres i takt med at tiltagene kvalificeres.

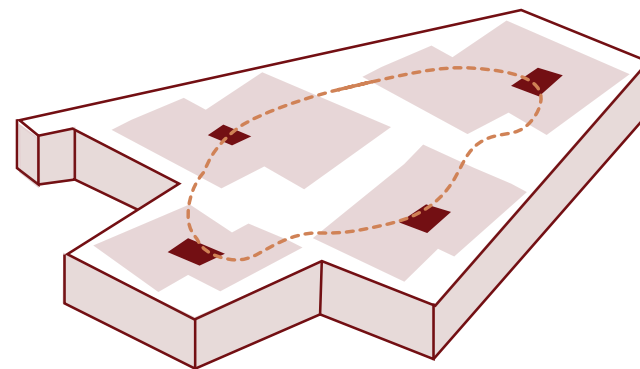
HOVEDGREB

- SMÅBYERNE PÅ RAVNSBORG ENGE

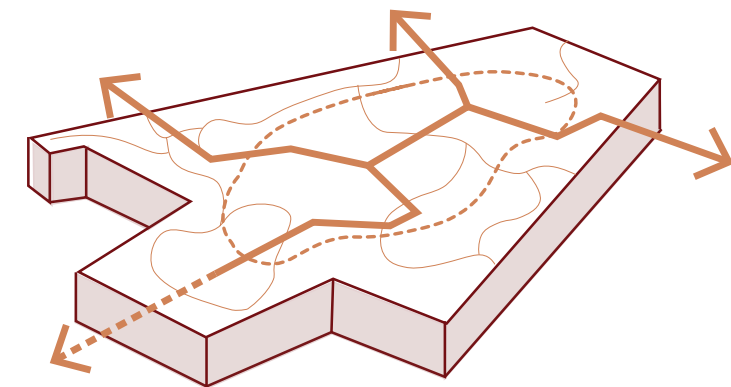
LANDSKABET

Ravnsborg Enge struktureres omkring store sammenhængende landskabskiler, som underdeler området og varierer fra den høje fredskov til det store blågrønne sø-område, de gamle haver ved gården, frugtplantagen og de store legeområder midt i det kommende boligkvarter.

SMÅBYERNE OG BYPLADSERNE

Landskabskilerne opdeler bebyggelsen i fire "småbyer". Småbyerne hægtes sammen af et sammenhængende sti- og cykel-loop, og indeholder hver et urbant byrum, som står i stor kontrast til de store landskabskiler.

FORBINDELSERNE

Området forbindes til omgivelserne til tre sider. Mod øst til Egøjevej, mod syd/vest til Hastrupvej, og mod nord/vest med en ny underføring under jernbanen til Orkestervej. Mod syd friholdes et areal som en vejreservation, til en eventuel fremtidig udvikling af Køge.

HOVEDGREB SITUATIONSPLAN

SITUATIONSPLAN 1:3500

STRATEGI FOR KULTUR, IDRÆT, LEG, FRITID OG BEVÆGELSE

- UDGANGSPUNKT

Vision:

”Ravnsborg Enge skal invitere, inspirere og motivere alle, på tværs af køn, alder og brugergrupper til at leve et fysisk aktivt liv. Ravnsborg Enge skal være et foregangseksempel for hvordan kultur, idræt, leg, fritid og bevægelse kan indarbejdes i nye byområder ”

MÅLSÆTNING: ET AKTIVT LIV FOR ALLE

Målet for Ravnsborg Enge er at skabe et boligområde hvor alle generationer og befolkningsgrupper har mulighed for at være fysisk aktive og deltage i aktive fællesskaber, med nem adgang til faciliteter, omklædning og tilbud. Og hvor både idræts- og kulturlivet bliver drivere for en fortsat bæredygtig udvikling af faciliteter og aktive fællesskaber. Ravnsborg Enge vil understøtte ”Bevæg dig for livet” indsatsen, ved at fokusere på foreningsidræt, fritidsliv og selvorganiseret idræt, bevægelse og aktivitet, men også skabe rum for foreningsidræt. Ravnsborg Enge har som mål at skabe faciliteter hvor både den brede og elitære foreningsidræt og den selvorganiserede idræt og aktivitet kan leve side om side og berige hinanden. Ravnsborghallen fungerer som en dynamo for den organiserede sport i bydelen. I Ravnsborg Enge vil faciliteterne også blive suppleret med nye typer af aktivitetsarealer, der tilbyder alternative træningsformer som kan understøtte eksemplvis fodbold- og gymnastiktræningen eller invitere til opstart af nye foreningsorganiserede aktiviteter.

STRATEGI: EN UNIK DESTINATION BASERET PÅ FREMTIDENS IDRÆTS- OG FRITIDSBILLEDE

Strategien for Ravnsborg Enges bevægelses- og fritidsfaciliteter er at skabe et markant bidrag til Køges bevægelses- og fritidskultur, med faciliteter der matcher nutidige behov og peger ind i fremtiden. Faciliteterne vil være struktureret om en række niveauer, fra de mindre og helt bolignære rum til de store landskaber. Alle bevægelsesfaciliteter skabes ud fra en række principper der har til formål, samlet set, at skabe et højt niveau og bringe Ravnsborg Enge i front inden for moderne idræts- og bevægelsesstilbud. Bevægelsesruter og aktivitetsfaciliteter vil udgøre interessante destinationer, som giver borgere i resten af byen, en anledning til at bevæge sig ind i området. I Ravnsborg Enge kan foreningerne komme ud af deres vante lokaler og møde det selvorganiserede fritidsliv, hvor det er. Faciliteterne i Ravnsborg Enge åbnes op for både det organiserede og selvorganiserede idræt- og fritidsliv. Det skaber liv og oplevelser i byrummet og grobund for nye synergier, så fællesskaber kan opstå.

NIVEAUER FOR INDSATSER

Nærværende helhedsplan udpeger en række områder med forskellige bygnings- og landskabstypologier. Bevægelses- og fritidsstrategien lægger sig op af denne tilgang og definerer fem forskellige niveauer for indsatser.

Der laves varierende indsatser i helhedsplanens forskellige rum og der fokuseres på at skabe stærke forbindelser - især mod vest og til området ved Ravnsborghallen men også mod øst til havet, stranden og søsporten.

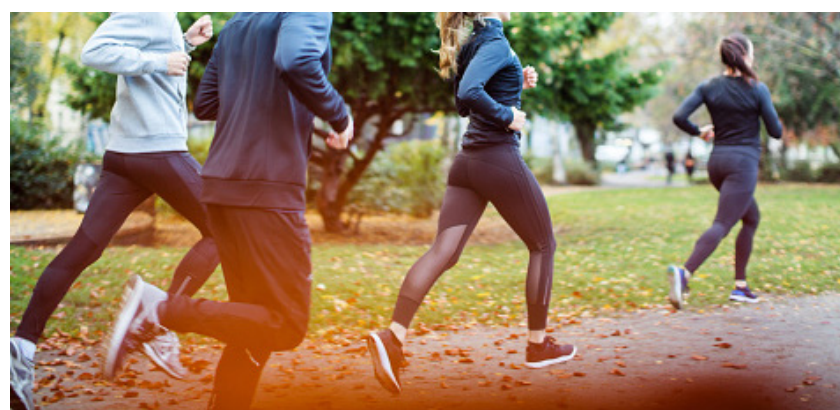

Selvorganiseret og foreningsorganiseret idræt, sport og bevægelse lever side om side på Ravnsborg Enge
Foto: open-platform.dk og yalemedicine.org

NIVEAU 1: FORBINDELSERNE

Ved forbindelserne ind i området indarbejdes gode bevægelsesmuligheder, parkering og nemme overgange. Eksempelvis skiltede vandruter, parkering til udefrakommende brugere af faciliteterne, fortove med plads til løb, oplyste løberuter eller afstandsmarkørere vil lede ind i området. Især vil forbindelsen til Rasvnsborg hallen gennem viadukten blive vigtig, og der vil være fokus på at skabe en god sammenhæng mellem hallen og de nye aktivitetsarealer. Det skal gøres så let som muligt for fodboldholdet at tage en opvarmingsstur på Rasvnsborg Enge, for gymnastikken at lave udendørs motoriktræning på lege- og træningspladserne og for forældre at snupper en løbetur, mens de venter på børn der spiller håndbold.

Løbere fra nærliggende boligområder inviteres gennem Ravnsborg Enge

Foto: Alvarez/Getty Images på runnersworld.com

NIVEAU 2: SKOVEN

I skoven vil det være oplagt at etablere enkelte faciliteter til naturprægede aktiviteter som vandruter, trailrun, forhindringsbaner, naturlegeplads mv. De aktive områder samles, så der også bliver plads til rolige zoner med bålpladser, shelters og uforstyrret natur.

Fitness Track ved Skodsborg - træning i naturen

Foto: Udinauren.dk

NIVEAU 3: DEN GRØNNE KILE

I den grønne kile skabes bevægelses- og fritidsfaciliteter i tæt harmoni med naturen. Samtidig gøres de kunstneriske, overraskende og unikke, så de kan være med til at skabe et særkende for Ravnsborg Enge og gøre stedet til en stærk destination.

Inddragende og dialogbaserede kunstprojekter er med til at skabe visuelt og sansemæssigt indbydende installationer og unikke byrum. Disse fyrtårnsprojekter kan bidrage til at skabe fællesskab, ejerskab og oplevelser for områdets beboere.

Det er ambitionen på nye måder at lade kunsten være en formende og fællesskabsunderstøttende faktor i området udviklingen af området.

I den grønne kile etableres en stor legeplads der vil være ud over det sædvanlige. En legeplads der er motiverende for børn og også inviterende for unge og voksne. I den grønne kile etableres også løberuter med træningsstationer, og traditionel sport kobles med frie muligheder for selvorganiseret aktivitet. Multibaner og evt. andre sportsbaner i mindre skala placeres i den grønne kile og udformes med levende og inviterende kanter der indbyder til leg, ophold og selvtræning, såvel som organiseret sport, fritid og bevægelse. Regnvandsbassinerne indtænkes som nye muligheder for idræt, fritid og bevægelse.

Geometry of Innocence på Ordrupgaard - Unikke og kunstneriske faciliteter skaber en destination - Doug & Mike Starn

Foto: Ordrupgaard.dk

Sønæs i Viborg- vand og bevægelse i forening - Møller og Grønborg Foto Carsten Ingemann på Realdania.dk

NIVEAU 4: BYPLADSEN

På bypladserne er man tættere inde på beboernes daglige liv. Her etableres mindre træningspladser. Det kan være en træterrasser med trin til step up eller Hubster skabe til udlån af redskaber som kettlebells ol. Det kan også være musikinstrumenter, en petanque-bane eller et udendørs bordtennisbord.

På bypladserne har træningsstederne intim karakter og kan også bruges som samlingssted for bydelens borgere og fra udefrakommende brugere af faciliteterne.

Kunst og kultur er med til at skabe liv, oplevelser, identitet og fællesskab i bybilledet og lokalområderne. Kunsten udfordrer os med nye perspektiver på livet. Det er i lokalsamfundet, at børn, unge og voksne møder kunsten i dagligdagen.

Her kan der også arbejde med midlertidigheden som værktøj i udviklingen af de kulturelle tilbud. Midlertidige aktiviteter med kan bruges strategisk til bl.a. at skabe opmærksomhed, borgerinvolvering og værditilvækst omkring nye bydele. De kan fungere som driver for byudviklingen - aktiviteter og anlæg fremmer engagement og byliv, allerede inden den nye by tager form. Borgerne tiltrækkes af aktiviteter og begivenheder og bidrager dermed yderligere til nyt liv.

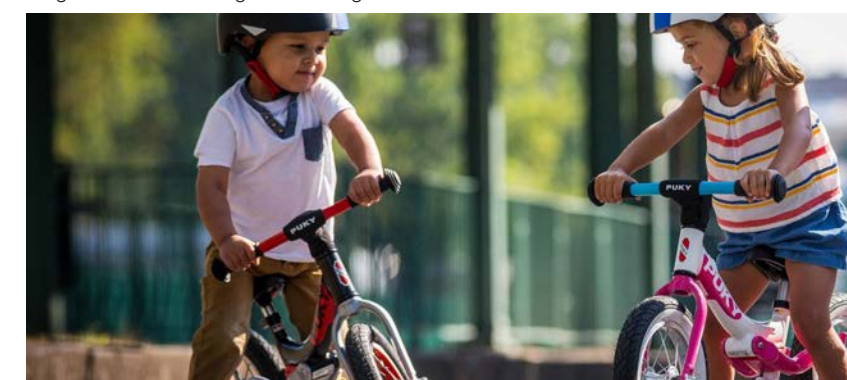
Kombineret træning, leg og ophold i boligområde

Foto: ville.montreal.qa.ca

NIVEAU 5: STRÆDET

I stræderne er de helt nære aktiviteter i fokus. Her lærer de mindste børnene den første motorik. Her skal være steder at balancere, steder at hoppe fra sten til sten, steder at kravle op, steder at køre på løbecycle, steder for løbehjul.

Det er også her voksne strækker ud efter løbeturen og køler ned. Hastigheden er lav og stemningen er intim.

De nære bevægelsesrum for de mindste.

Foto Puky.com

STRATEGI FOR IDRÆT, LEG OG BEVÆGELSE

- TRENDS OG UDVIKLINGSPRINCIPPER

TREND #1 : FRA KLUBKULTUR TIL SELVORGANISERET

Over de seneste 40 år har der været et stort set konstant medlemstal i den organiserede idræt og sport, mens der i samme periode har været en markant vækst i den selvorganiserede idræt og bevægelse. Klassiske discipliner som fodbold, håndbold og gymnastik er stadig meget populære hos børn. Her ser man at baner til træning bliver gjort mindre, så der kan trænes mere teknisk og med hyppigere boldkontakt. Samtidig suppleres træningen ofte i høj grad af motoriske øvelser, da flere børn mangler basale motoriske færdigheder. Den største andel af voksne er typisk aktive alene eller i mindre selvorganiserede grupper. Aktiviteter som vandring, løbeture, fitness, trailrun, mbt osv er i fremgang. For seniorerne ser man ofte en tilbagevenden til foreningsidrætten, hvor fællesskabet er vigtigere end muligheden for at planlægge individuelt.

PRINCIP #1: FACILITETER SKABES TIL SELVORGANISEREDE BRUGERE MED MULIGHED FOR FORENINGS-ANVENDELSE

På Ravensborg Enge udvikles alle faciliteter med henblik på at understøtte selvorganiseret aktiviteter, men på en måde så de også kan bruges af den foreningsorganiserede idræt og fritid. Der kan eksempelvis etableres løberuter med træningsstationer, multibaner med opbevaring og aktive kanter samt skate- og løbehjulsområder der på andre tider kan udgøre en boldbane. Elementerne skal være legende og udfordrende på flere niveauer, så de appellerer til de træningsuvante såvel som de træningsvante og de selvorganiserede såvel som de foreningsorganiserede.

Faciliteter bruges både foreningsorganiseret og selvorganiseret

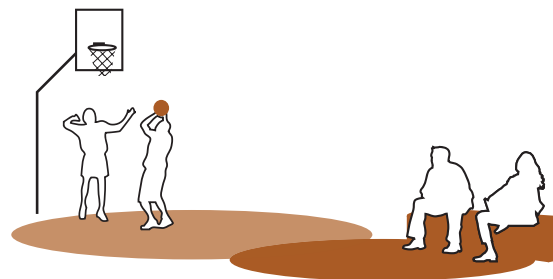
Atletikexperimentariet i Odense - et lag af atypiske aktiviteter er tilføjet det traditionelle anlæg som dermed bliver inviterende for leg og træning af selvorganiserede brugere - Foto: Rune Johansen på Keingart.com

TREND # 2: FRA ADSKILT TIL SAMMENVÆVET

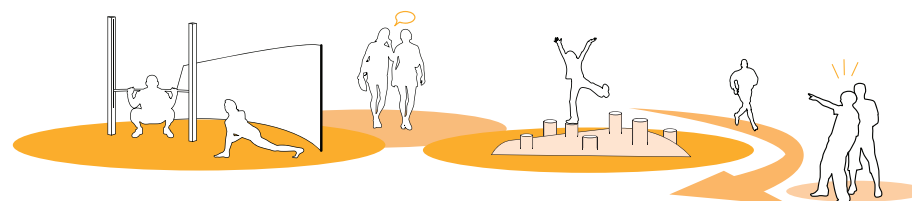
Den modernistiske segregerede by hvor arbejde, bolig, fritid og handel var adskilt vil ændres til en meget højere grad af sammenblanding. Fysisk aktivitet vil blive vævet ind i byens rum og komme helt tæt på boligen, så der opstår det vi kalder "idræt til døren". Samtidig vil aktiv og passiv rekreation blive vævet tættere sammen. En konstant vekslen mellem deltagelse i fysiske og sociale aktiviteter sker ofte med meget høj frekvens. Det er væsentligt at man kan opholde sig i umiddelbar nærhed af og med udsigt til aktivitet. Det sænker barren for deltagelse i et aktivt liv.

PRINCIP # 2: FLET OPHOLDS- OG AKTIVITETSOMRÅDER, SKAB SYNLIGHED OG BRING IDRÆT OG FRITID TIL DØREN

På Ravensborg Enge placeres aktivitetsarealer og opholdsarealer side om side i tæt relation til hinanden. Det muliggør at dem der er uvante med fysisk aktivitet lidt forsigtigt kan nærme sig idrætten, ved at se det an, være aktiv på sidelinien og senere deltage. Det handler om at skabe en "Legitim Perifer Tilstedeværelse" hvor alle føler sig velkommen og har mulighed for at deltage på eget mestringsniveau. Ud over at idræt, fritid og ophold kædes sammen, flettes bevægelsen også ind i boligområderne. Træningsstationer, en aktiv bænk eller en lille plads giver mulighed for at man kan træne helt tæt på sin bolig. Aktiviteter skal placeres så de er synlige fra stier, veje, boliger og institutioner. Synlighed skaber tryghed og inviterer ind. Samtidig er det væsentligt at sikre en vis form for intimitet og afskærmning, så brugere ikke føler sig ubehageligt eksponeret.

Ophold og aktivitet placeres side om side

Aktiviteter skal være synlige og tilgængelig men også afskærmet og intime

TREND # 3: FRA INDENDØRS TIL UDENDØRS

Under Corona-pandemien så vi mange typiske indendørs aktiviteter rykke udendørs og gennem en længere årrække er udendørs aktiviteter generelt steget i antal og popularitet. Vi ser at denne tendens vil fortsætte og det kalder på nye former for faciliteter i naturen og byens rum.

PRINCIP #3: AKTIVITET PÅ ALLE ÅRSTIDER

På Ravensborg Enge viser vi vejen frem også på dette område. Der etableres overdækninger, belysning og overflader der muliggør udendørs aktiviteter hele året rundt.

Overdækning, belægning og belysning skaber mulighed for helårsbrug

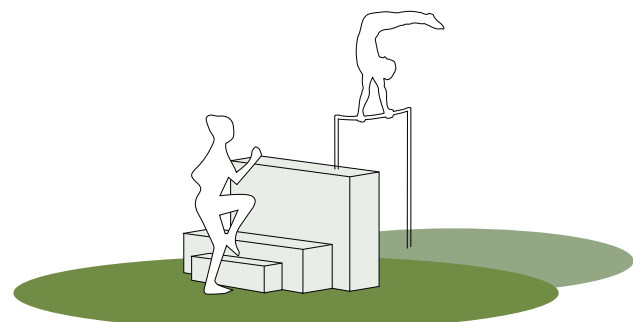
Pavillion i New York - Overdækninger muliggør aktivitet hele året rundt
Foto: hudsonriverpark.org

TREND #4:

Fra Fast programmeret til mulighedsskabende
Traditionelle træningsfaciliteter og legepladser vil udvikle sig fra udelukkende at indeholde fastprogrammede elementer, til at blive åbne områder hvor brugere og beboere kan tage aktiv del i at påvirke og skabe omgivelserne.
Man går fra passiv forbruger til aktiv medskaber.

PRINCIP # 4 : LEGENDE OG UDFORDRENDE PÅ FLERE NIVEAUER

Ildrætsfaciliteter, træningsfaciliteter og legepladser skal på Ravensborg Enge indeholde elementer brugerne selv kan påvirke og som er åbne for kreativ fortolkning og alternative anvendelsesmuligheder.
Det betyder ikke at traditionel aktivitet ikke kan være der, men at det skal suppleres af andre elementer der har et åbent program.
Alle elementer skal være legende og udfordrende på flere niveauer, så både træningsvante og træningsuvante kan finde udfordringer. Ligesom der skal være aktiviteter og udfordringer for alle aldersgrupper og køn.

Elementer og redskaber skal være åben for brug på mange niveauer

Rebskoven på Carlsberg - En mulighedsskabende facilitet- Keingart
Foto Kristian Alsing på Keingart.com

TREND # 5: FRA 3 TIL 6+ ALDRE

Tidligere kunne man opdele befolkningen i 3 aldersgrupper: Børn, voksne og gamle. Vi ser nu ind i at aldersgrupper bliver mere underopdelte. I dag er der børn, tweens, teenagers, unge, voksne, seniorer og gamle. De forskellige grupper har væsentligt forskellige behov når det kommer til faciliteter for fysisk aktivitet. En tendens man bør være særlig opmærksom på, er at der kommer flere ældre og gamle. De er i god form og lever et aktivt liv længere. Samtidig er de unge i dag mindre aktive end tidligere med deraf følgende sundhedskonsekvenser.

PRINCIP # 5: SKABE ET SAMLINGSSTED FOR ALLE GENERATIONER OG BRUGERTYPER

På Ravensborg Enge vil mange børn naturligt føle sig hjemme og velkomne. De øvrige lokale borgere, organiseret foreningsliv såvel som gæster har behov for at føle sig inviteret til at deltage i aktiviteter i det offentlige rum. De ældre har typisk brug for aktivitetsområder med aktiviteter som petanque, krolf, kroket, balance træning og fitness. Der bør være let offentlig adgang til toiletter, omklædning, kaffemaskine og samværsfaciliteter. Forældre skal have gode steder at opholde sig, være aktive og træne, eksempelvis mens de venter på deres børn. Teenagerne skal have attraktive steder hvor de kan hænge ud lidt for sig selv. Der skal arbejdes med balancen mellem fællesskabet og zoner der i indretning og stemning tones særligt til bestemte brugergrupper. De forskellige brugergrupper er ofte aktive på forskellige tidspunkter, så et område der bruges af børnefamilier om eftermiddagen kan, med den rette indretning, fungere til seniorerne, der typisk er aktive om formiddagen eller unge der hænger ud i de tidlige aftentimer.

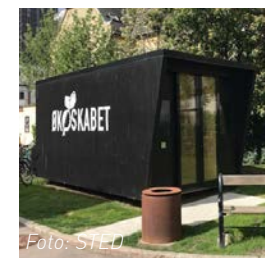
Generations aktiviteter og fokus på alle aldersgrupper
Foto: Femina.dk

FÆLLESSKABER

- HIERARKI AF FÆLLESSKABER I BY- OG LANDSKABSRUM

LANDSKABET - LARGE

De store landskabsstræk samler hele Ravensborg Enge med friluftaktiviteter og store fælles faciliteter som forsamlingshus, orangeri, legeplads, boldbane, Land Art, parkering til brugere, naturleg, stiforbindelser, lokal forsyning og andre aktiviteter i de bynære naturarealer.

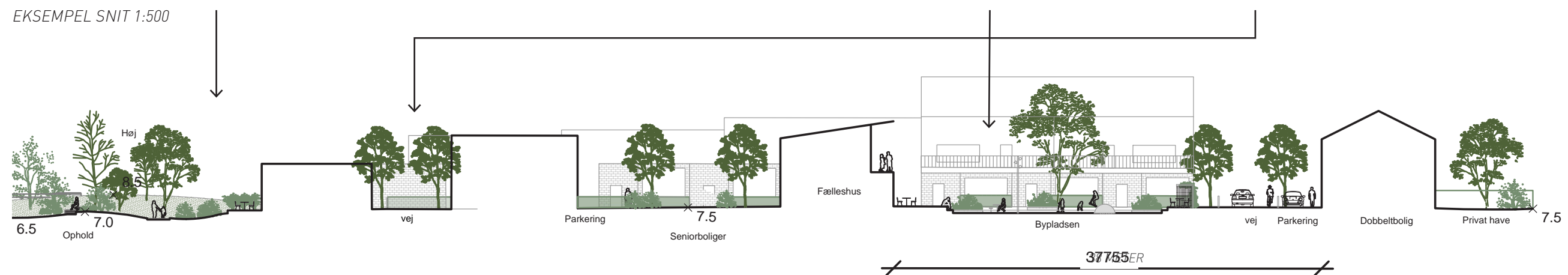
BYPLADSEN - MEDIUM

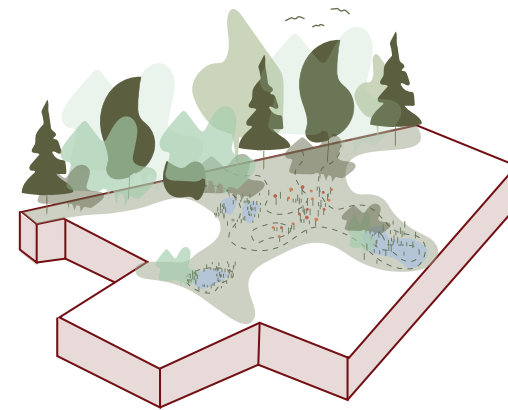
Hver af Ravensborg Enges småbyer samles om en byplads, der definerer det lokale fællesskab, og står i stor kontrast til de store grønne kiler. På Bypladsen findes praktiske hverdagsfunktioner (f.eks. deleskur, pakkepost, grej- og cykelværksted, byttebiks), ophold, mindre legearealer eller sportsfunktioner, samt kunstinstallationer, midlertidige kulturprojekter og musikinstrumenter. Bypladserne programmeres og designes forskelligt og sammen tænkes med bæredygtige fyrtårnsprojekter.

STRÆDET - SMALL

I stræderne, både dem med og dem uden biler, rykker det private hverdagsliv udenfor, så leg i haven udvides ud i strædet med leg på gaden, fællesspisning, snak over hækken, gadefest m.v.

EKSEMPEL SNIT 1:500

LANDSKABET

LANDSKABETS EKSISTERENDE KARAKTER

FREDSKOV

Fredskoven er en varieret skov, der består af flere lag af beplantning. Langs banen er der et bælte af rødgran i hele skovens længde. Skovens randbeplantning består primært af blomstrende buske og træer der er hjemsted for insekter og fugle. Skovens kerne består af mange forskellige arter, som bl.a. birk, fyr, rødæl, hassel og eg. Eg udgør den største andel (ca.60%). I den nordøstlige ende af skoven findes en birkelund og en sektion med normansgran. To steder i skoven er der lysninger med enkelte solitærtræer, hhv. valnød og ægte kastanie.

FREDET DIGE

Det fredede dige der strækker sig fra Egøjevej til Fredskoven fremstår med en blandet læhegnsbeplantning og enkelte større træer.

SØER

Syd for gården findes to søer hvoraf den ene er §3 område. Rundt om dem vokser et hav af forskellige arter træer og buske, suppleret af en frodig beplantning langs søbredden og en variation af græsarter.

LÆHEGN

I de nyplantede læhegn (mod kolonihaverne ved Egøjevej, langs Husmandsvejen og langs Hastrupvej) er der plantet en blanding af alm. hæg, Hvidtjørn, Vildæble og Søjlegran.

Skovbælte med rødgran og birk.

Hassel

Solhat

Eng-Nellikeroed

Gul Iris

Eksisterende sø med beplantning.

Hvidtjørn

Alm. benved

LANDSKABETS FREMTIDIGE PROGRAMMERING OG ATTRAKTIONER

DE FORSKELLIGE OMRÅDER

Ravnsborg Enges store sammenhængende landskabskiler vil i fremtiden samle hele bykvarteret, og samtidig være en attraktion for beboerne i de tilstødende bykvarterer. De grønne kilers forskellige topografi og beplantning videreudvikles som særlige steder med varierende friluftsoplevelser gennem programmeringen.

STÆRKE DESTINATIONER

De fremtidige programmer og attraktioner skal have en god størrelse, forstået på den måde at de skal matche de grønne kilers størrelse og stå i stor kontrast til de mindre faciliteter, som findes på bypladserne. I fredskoven bygges der f.eks. shelters, samles brænde, bygges huler, laves naturlegeplads og er gode muligheder for en gå eller cykeltur. Ved regnvandsbassinerne ligger forsamlingshuset, der laves en vandtrappe, og regnvandsbassinerne indtænkes som en mulighed til idræt, leg, fritid og bevægelse. Midt i området plantes en frugtlund og opføres et orangeri, og der anlægges boldbane og en stor legeplads. Rundt om i området kan der trænes, laves dyrefolde, plukkes blomster, løbes og leges, sankes og spadseres. Faciliteterne skal understøtte det gode og aktive udlev.

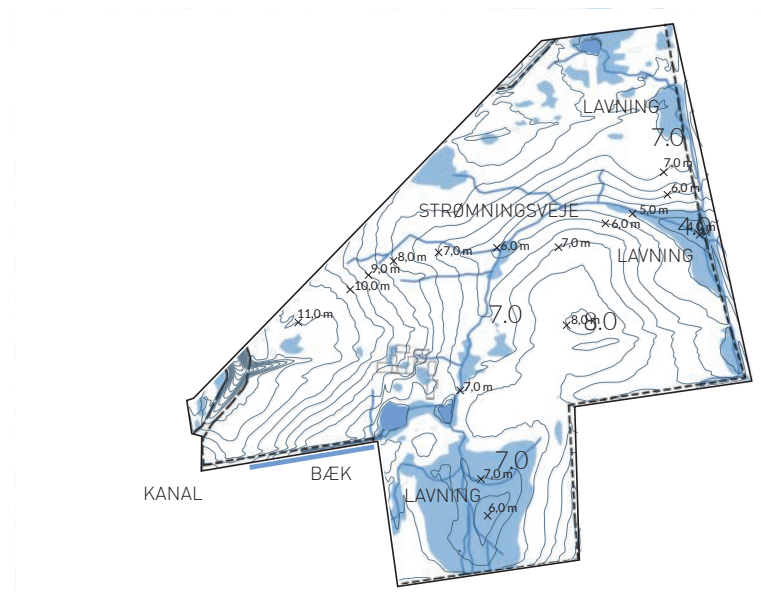
SITUATIONSPLAN 1:4000

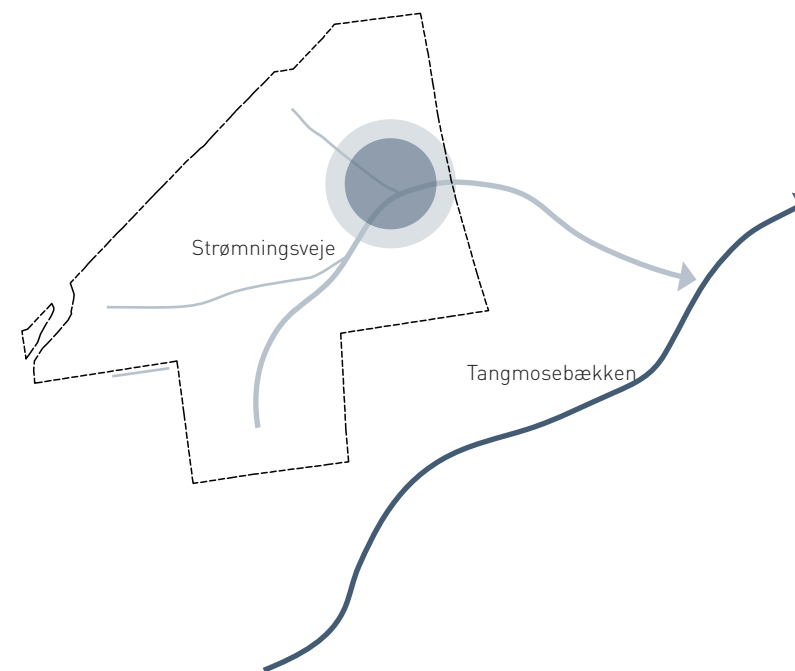
LANDSKABETS VANDHÅNDBTERING

FORUDSÆTNINGER FOR KLIMASIKRING OG REGNVANDSHÅNDBTERING

STRØMNINGSVEJE OG LAVNINGER

Kortet viser de eksisterende strømningssveje, lavninger og terræn i området. Det illustrerer hvordan regnvandet naturligt samles i områdets midte og ledes mod de lavtliggende områder langs Egøjevej via terrænets hældning. Derudover er der en lavning i områdets sydlige del, hvorfra regnvandet ikke kommer videre.

REGNVANDSHÅNDBTERING PÅ GRUNDEN

Regnvand skal renses og forsinkes på grunden før det ledes til recipient. For at estimere areal- og volumenbehov til forsinkelse og rensning af regnvandet, tages der udgangspunkt i notatet "Regnvandshåndtering Ravnsborg Enge". Der etableres et bassin til forsinkelse af regnvand med et forventet volumen på mellem ca. 10 og 14.000m³ (med klimafaktor), hvoraf rensebassinet med permanent vådt volumen udgør omkring 3000m³. Herfra ledes vandet til Tangmosebækken. Det præcise volumen fastsættes senere.

FORSINKELSE I FLERE NIVEAUER

Regnvandet forsinkes trinvist i forsinkelsesarealer i forskellige kotehøjder. Arealerne sammenkøbes, så overløbet sendes videre til næste areal og til sidst ender ved søen. Regnvandet forsinkes i mindre bassiner og integreres i byudviklingen og de rekreative grønne arealer. Topografien forstærkes for at sikre byggefelter mod regnvand, samt give plads til vandet i de rekreative blå/grønne forbindelser. Topografien og regnvandshåndtering indtænkes i byggefelter ift. håndtering og styring af regnvand.

LANDSKABETS FREMTIDIG BLÅ STRUKTUR

Bæredygtig vandhåndtering indarbejdes ved at aflede regnvand ved naturligt fald/gravitation. Herved fremtidssikres systemerne så de både fungerer i hverdagen og ved skybrud. Regnvandet ledes på terrænet i de grønne kiler, samt i urbane render og regnbede langs vejene eller rørført hvor andet ikke er muligt. Tag- og overfladevand bliver ledt til fordelingsvejenes grønne regnbede eller modtagebiotoper i de grønne kiler. I de grønne kiler ledes vandet i seriekoblede lavninger til forbassin og rensebassin, før de ledes til recipient.

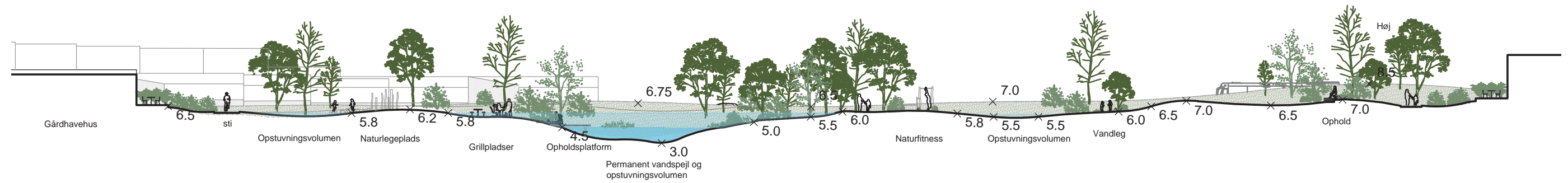
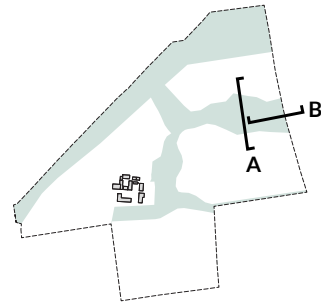
Forbassin og rensebassin udformes som rekreative blågrønne arealer med områder med permanent vandspejl og arealer hvor bassinerne benyttes til idræt, leg, fritid og bevægelse.

I områdets sydlige del anlægges et gadekær, som kobles til den øvrige infrastruktur for regnvand og sikrer afvandingen fra eksisterende opstrøms grundejere. De eksisterende søer har ligeledes en opsamlingskapacitet, som bringes i spil ved skybrud.

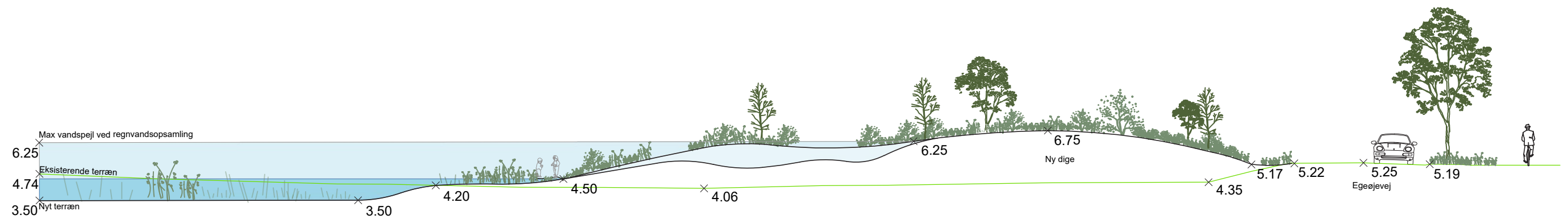

LANDSKABSSNIT

130 METER
SNIT A - PÅ TVÆRS AF DE BLÅGRØNNE FRIAREAL

71 METER
SNIT B - FRA RENSEBASSINET TIL EGØJEVEJ

SNIT 1:500

PLANUDSNIT

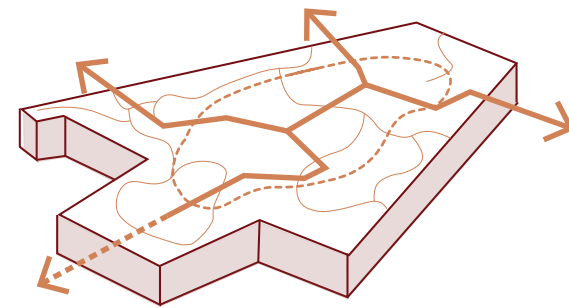

PLANUDSNIT 1:1000

FORBINDELSERNE

FORBINDELSERNE TIL OMGIVELSERNE

FORBINDELSER TIL SKOLER, INSTITUTIONER OG INDKØB

Køge by har primært udviklet sig vest for jernbanen, og derfor ligger mange hverdagsdestinationer for de kommende beboere på Ravnsborg Enge nord for jernbanen, som dermed vil udgøre en barriere i hverdagen mellem bolig og gøremål. Det gælder både for skole, dagsinstitutioner og indkøb. For at tilgodese det, anlægges der en baneunderføring for både bløde og hårde trafikanter. Samtidig forbedres cykelstinetværket og der laves overgange for bløde trafikanter på Egøjevej, for at sikre en god kobling til cykelstien langs denne.

REKREATIVE FORBINDELSER

De store rekreative attraktioner ligger langs kysten og skovene mod øst og i den gamle bykerne, samt omkring golfbanerne syd for Ravnsborg Enge. Adgangen til mange af disse områder vil være via Egøjevej.

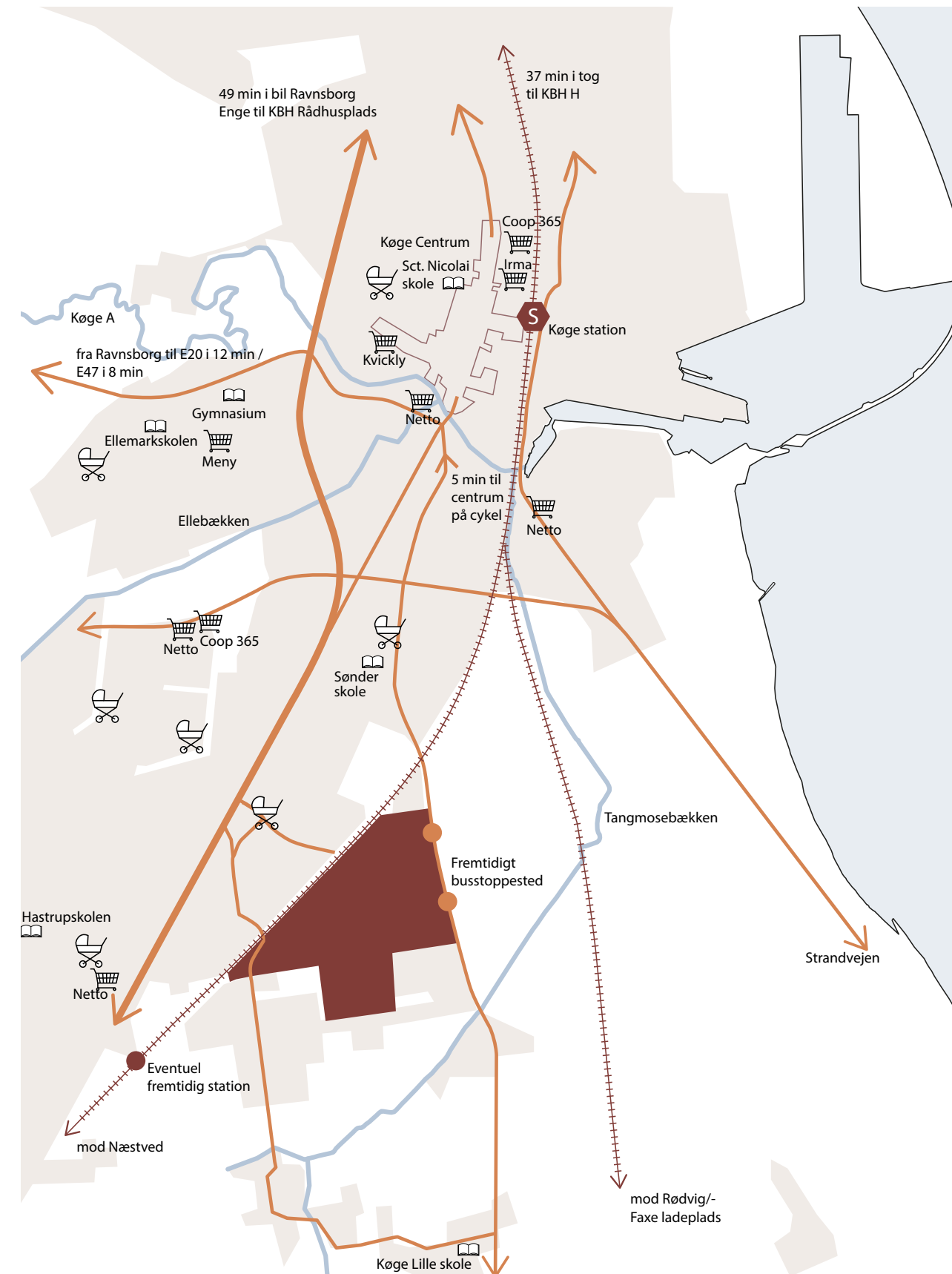
SAMLET INFRASTRUKTUR FOR RAVNSBORG ENGE

Den samlede infrastruktur for Ravnsborg Enge er via nedskalerede bygader, og med få krydsninger af de grønne kiler. Målet er at trafikken skal være en integreret del af hverdagsmiljøet og livet mellem husene, og foregå i et roligt tempo på boligkvarterets præmisser.

FODGÆNGERE

Ravnsborg Enges infrastruktur tilrettelægges i høj grad for fodgængere, med stræderne, der indrettes primært til bløde trafikanter, samt et udbygget stinetværk på tværs af småbyerne og i de grønne kiler - un-

- Skole el. uddannelsesinstitution
- Indkøb
- Dagsinstitution
- Større vej
- Mindre vej
- Jernbane

SKOLER, INSTITUTIONER OG INDKØB

derstøttet af et præcist arbejde med boligernes kantzoner og vejprofilerne, så området bliver rigt på oplevelser med 5 km/t. Der anlægges 2 busstop ved Egøjevej.

CYKLER

Cyklerne kører delvis på fordelingsvejene, delvis på separate cykelstier, f.eks. ved indkørslerne til området. Derudover findes der cykelstier langs nogle af fodgængerstierne i de grønne kiler og langs banen, så det er nemt og trygt at vælge cyklen i hverdagen uanset destinationen.

BILER

Bilerne kommer primært til området via baneunderføringen fra Orkestervej og i mindre grad via Egøjevej og Hastrupvej. Herfra forgrener fordelingsvejene sig ud i området og sammenkobler småbyerne gennem det byggede miljø, og friholder i høj grad de grønne arealer for trafik.

I småbyerne kommer man frem til boligerne via nedskalerede stræder, som er indrettet som rolige lokale gader med fokus på leg og ophold. Parkeringen foregår primært i små begrønnede p-lommer med ca. 18-28 biler, og sekundært som parallelparkering langs vejene og parkering på egen grund.

- Strand
- Museum el. seværdighed
- Sportsfacilitet
- Legeplads
- Sti
- Eventuel forbindelse

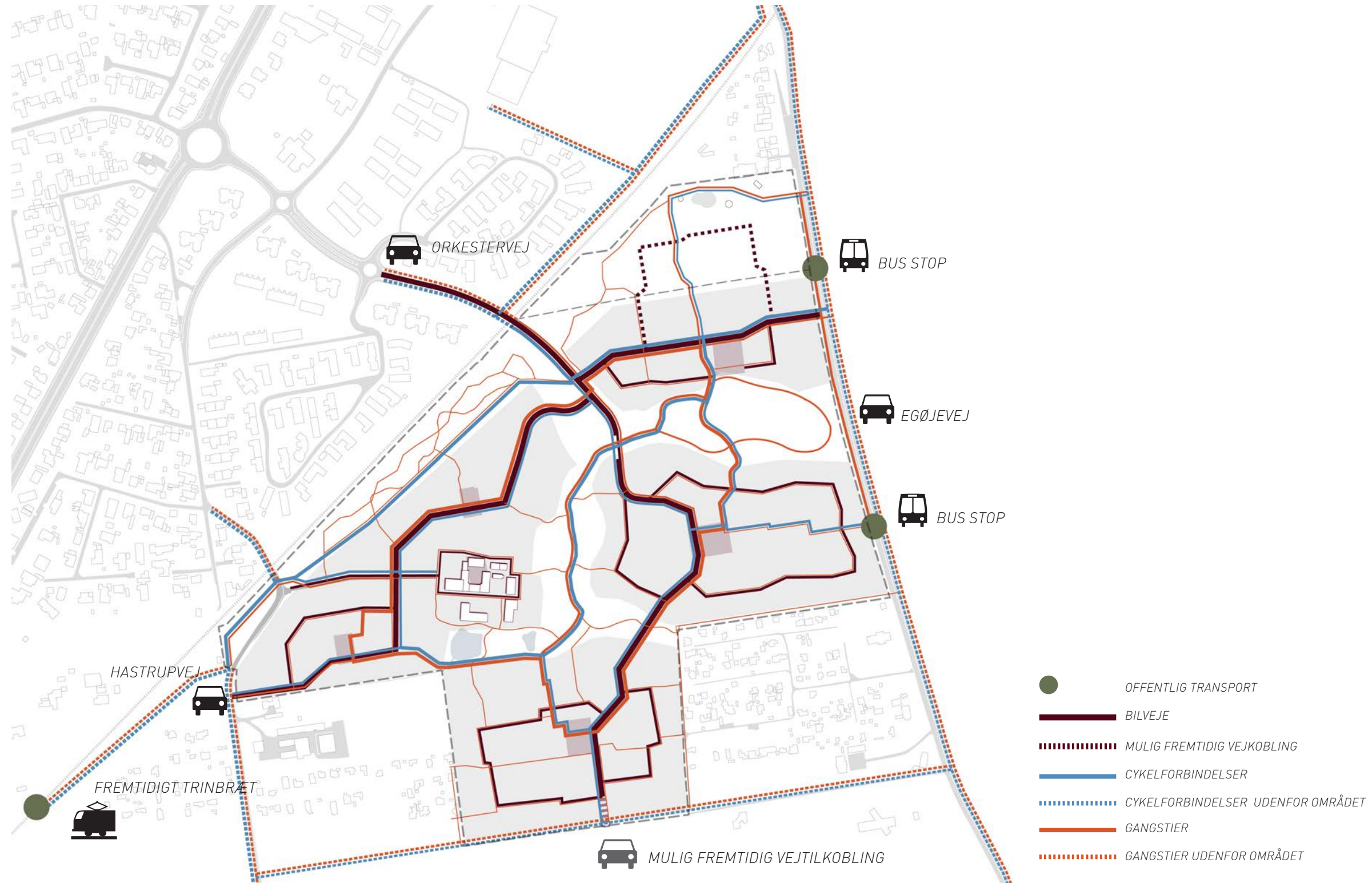

REKREATIVE FORBINDELSER OG DESTINATIONER

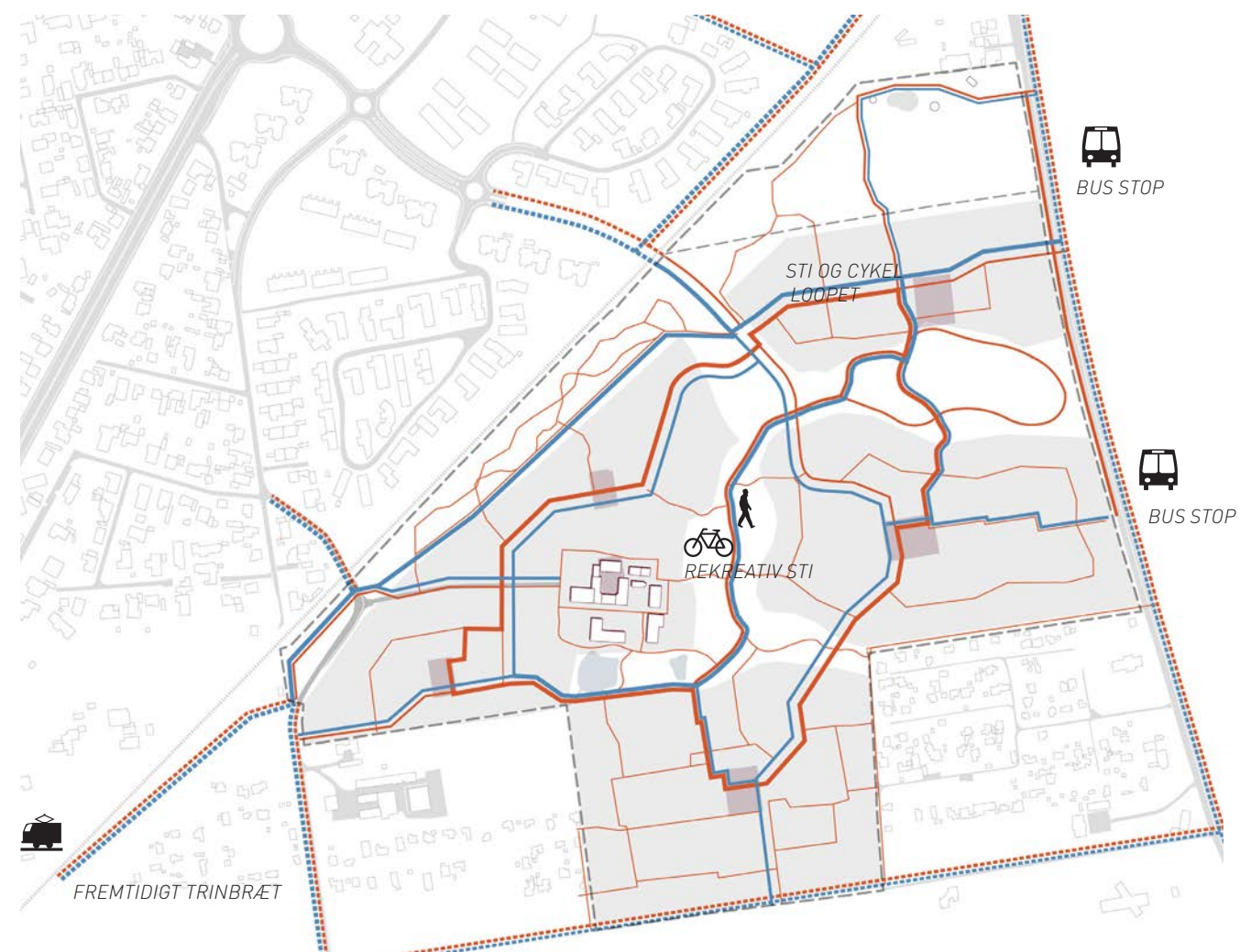

FORBINDELSERNE INDENFOR PROJEKTOMRÅDET

SAMLET

GANG- OG CYKELFORBINDELSER

- CYKELFORBINDELSER
- - - - - CYKELFORBINDELSER UDEFOR OMRÅDET
- GANGSTIER
- - - - - GANGSTIER UDEFOR OMRÅDET

BILER

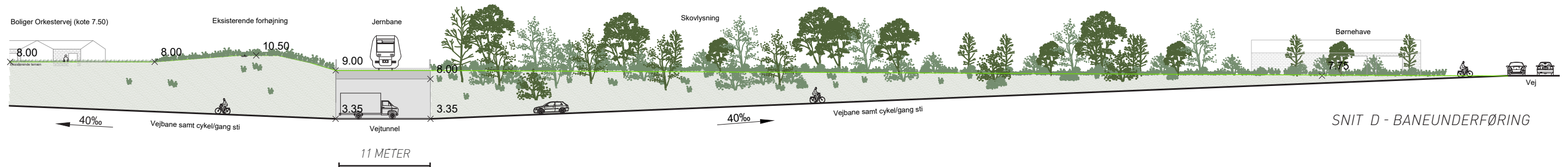
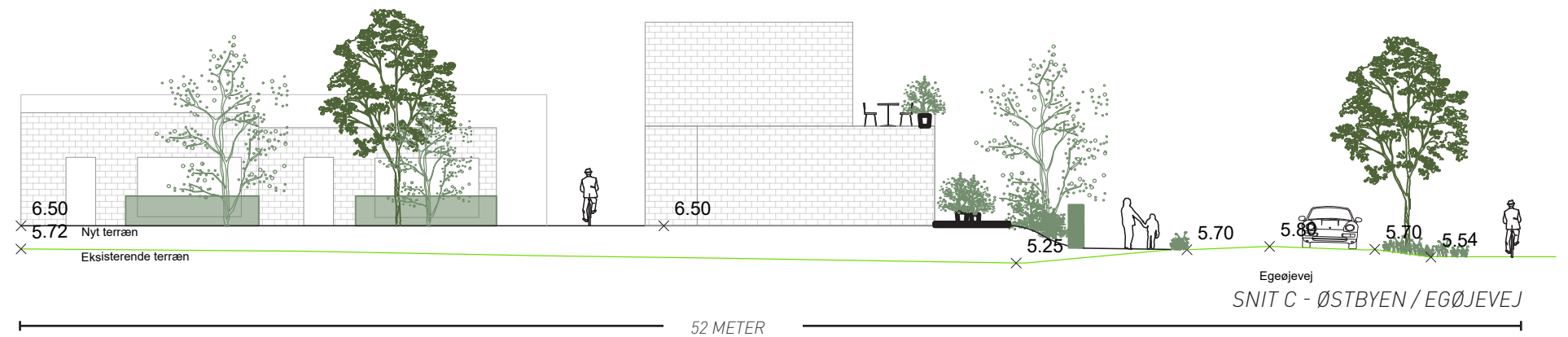
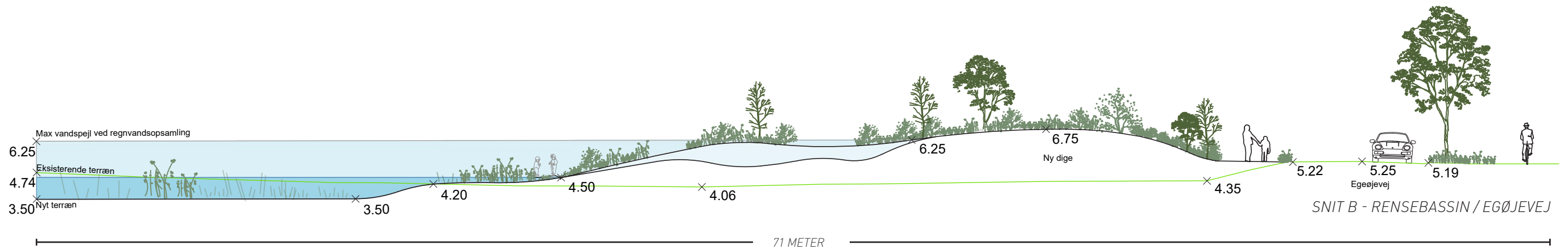
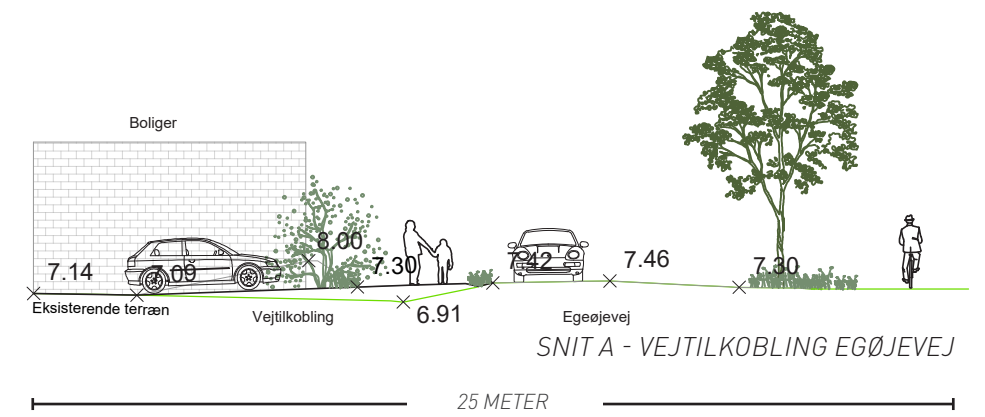
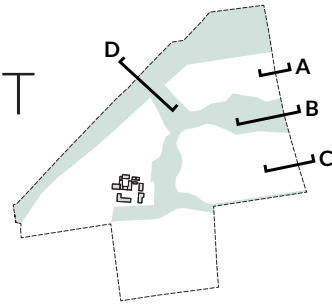

- FORDELINGSVEJ
- BYGADE
- - - - - MULIG FREMTIDIG VEJFØRING
- - - - - MULIG FREMTIDIG KOBLING

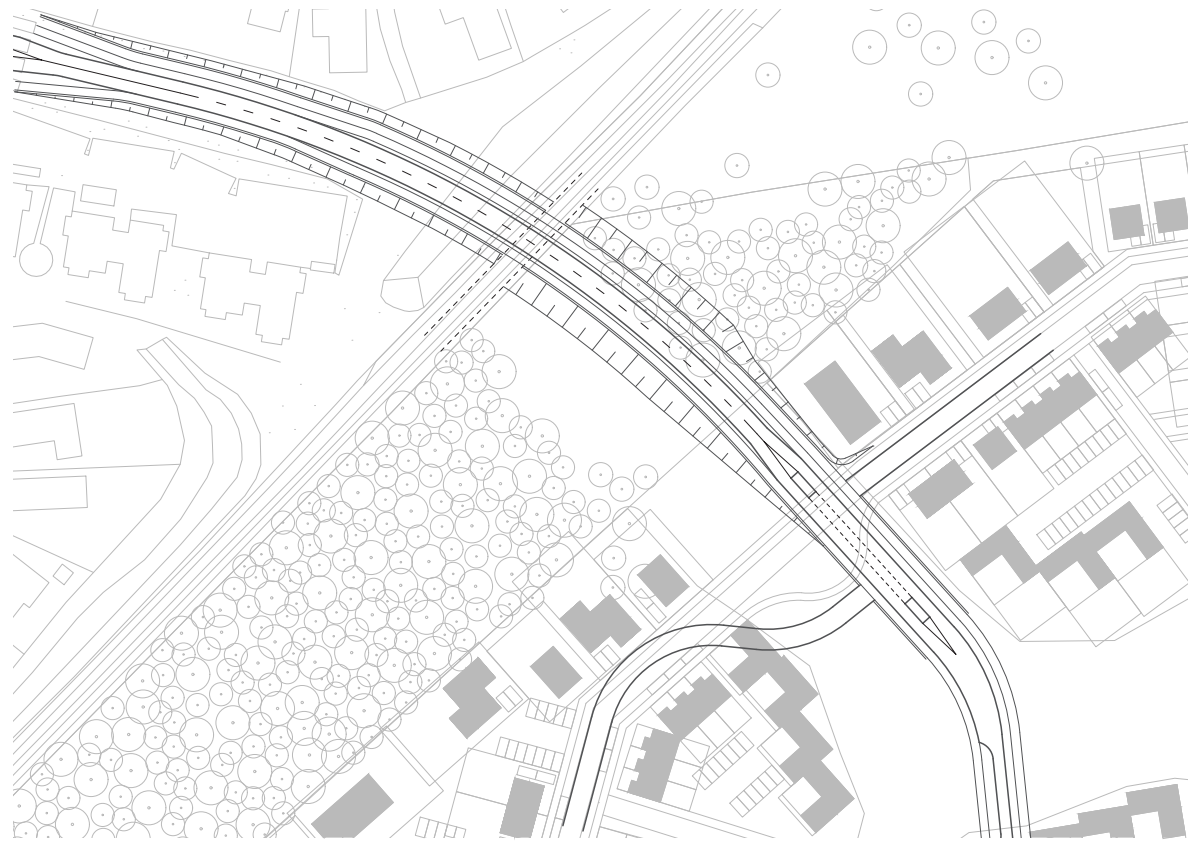

FORBINDELSERNE UD I OMRÅDET

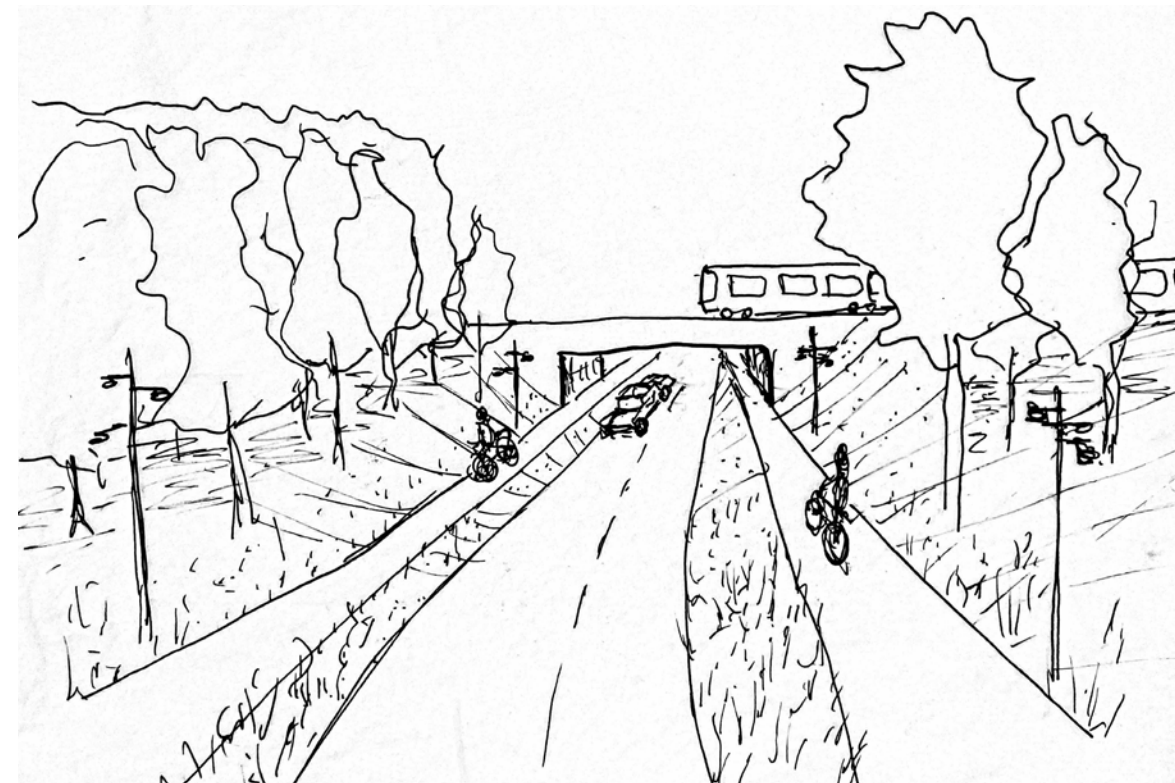
- TILKOBLING EGØJEVEJ OG UNDER BANEN

BANEUNDERFØRELSEN

UDLÆG AF BANEUNDERFØRSEL OG SKRÅNINGSANLÆG FOR LØSNINGSPRINCIP 1.

SKITSE - BANEUNDERFØRSEL OG SKRÅNINGSANLÆG

FORUDSÆTNINGER

- Hastighedsbegrænsning på 40 km/t.
- Gennemkørselsmulighed med lastvogn.
- Cykelsti i begge sider, fortov langs nordsiden. Stifaciliteterne er hævede i forhold til kørebanen på delstrækningen igennem underføringen.
- Frihøjde under banen på 4,65 m over kørebanen, 3,0 m over cykelsti.
- Konstruktionstykkelse på 1,0 m på banebroen.

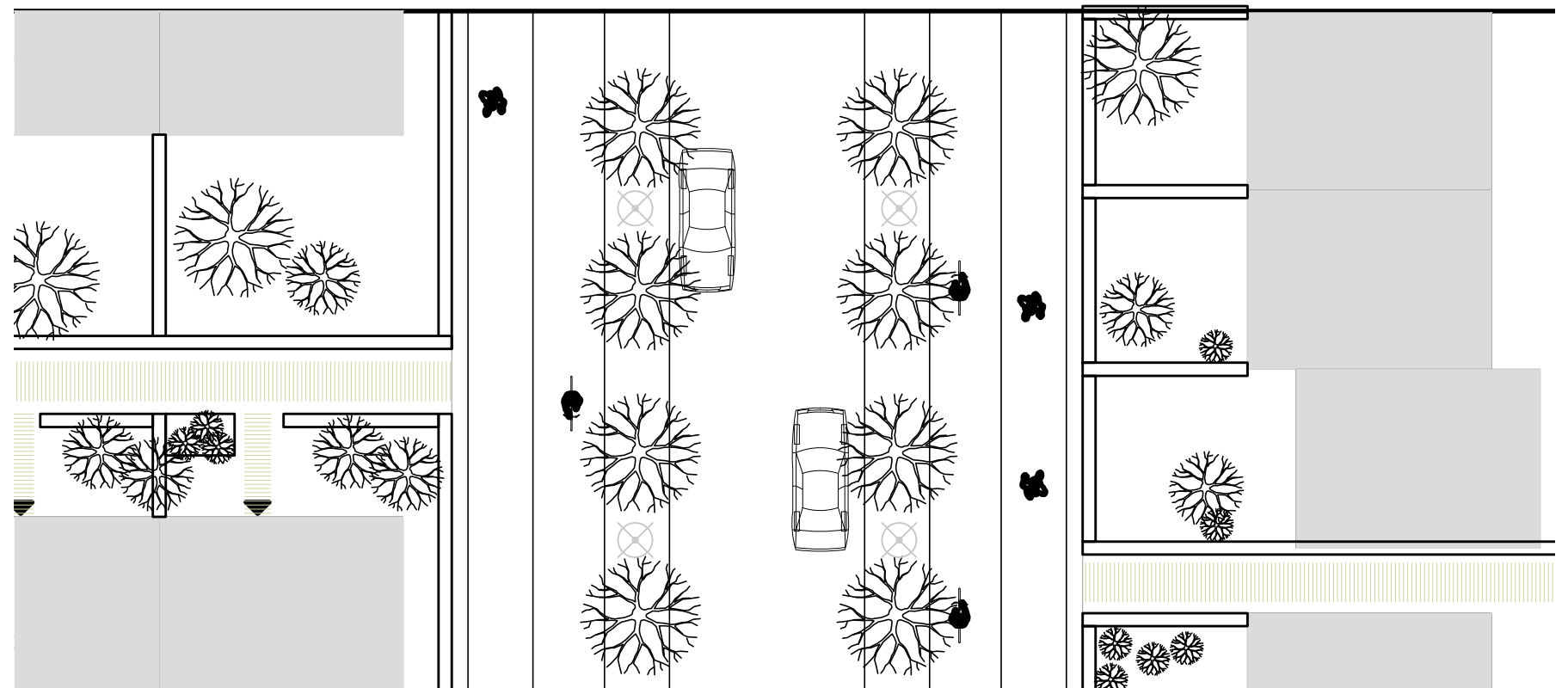
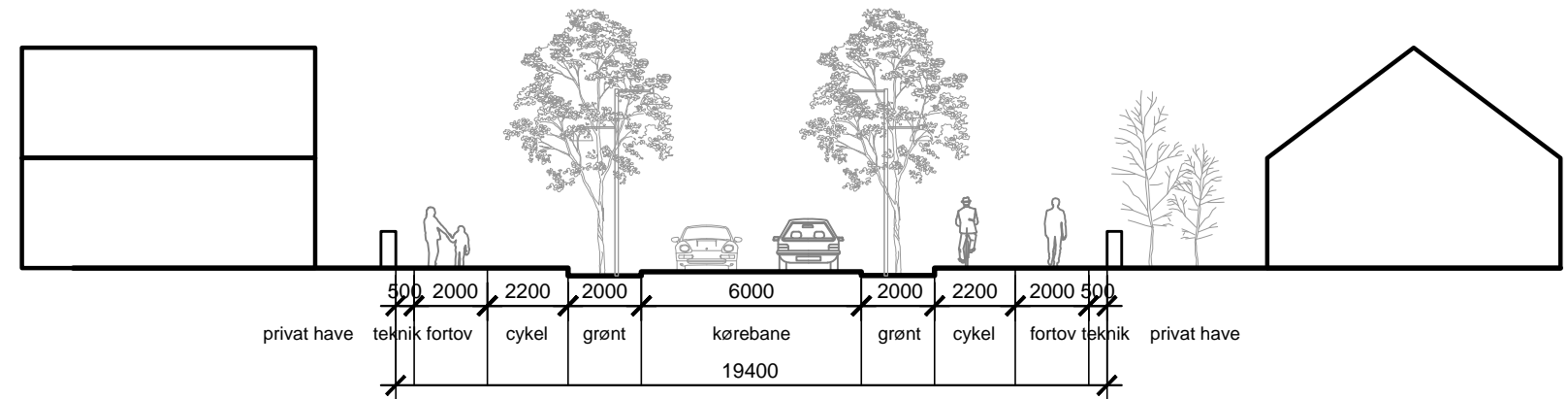

FORBINDELSERNE KARAKTER

- FORDELINGSVEJ NIVEAU 1_VARIANT A

- 40 km/t
- ingen parkering langs vejen
- ingen udbakning
- separat gang- og cykelsti på begge sider af vejen
- allé beplantning i grøn zone

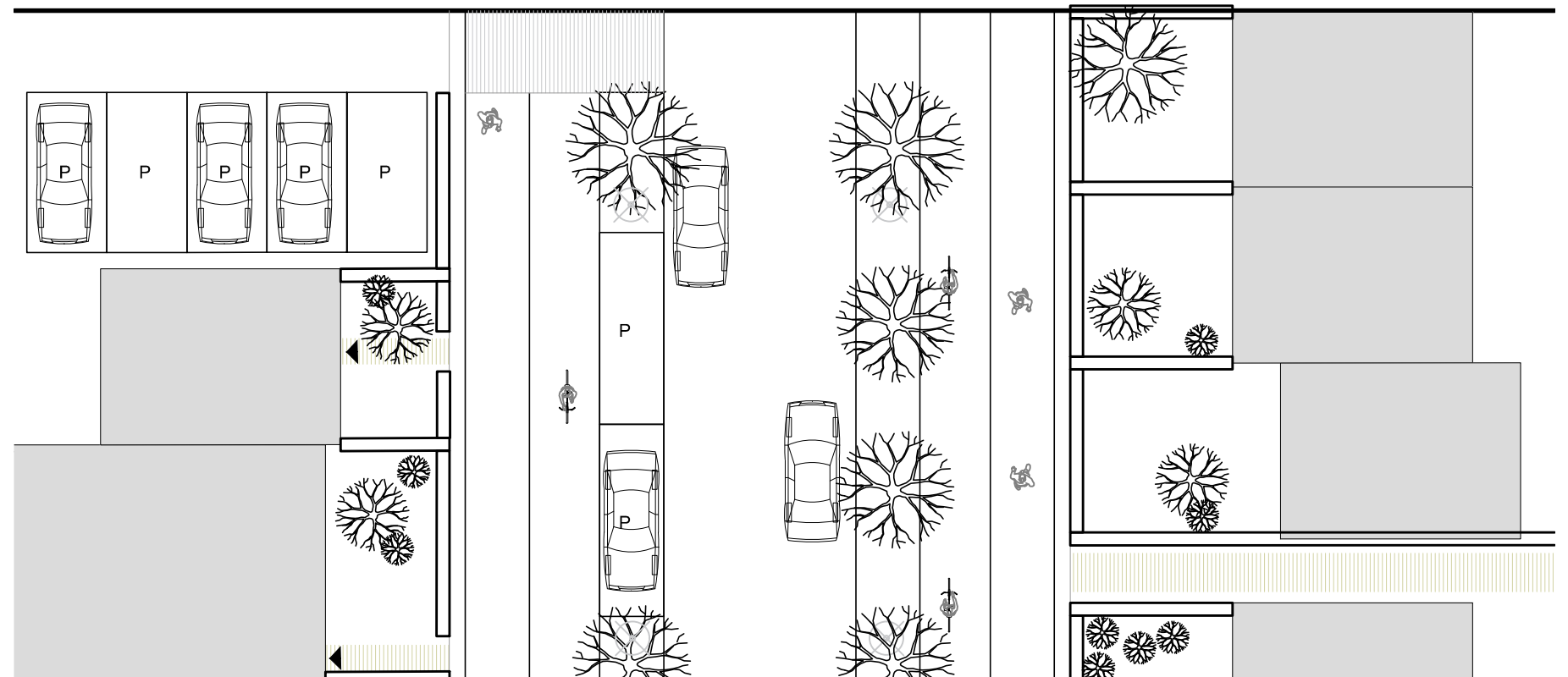
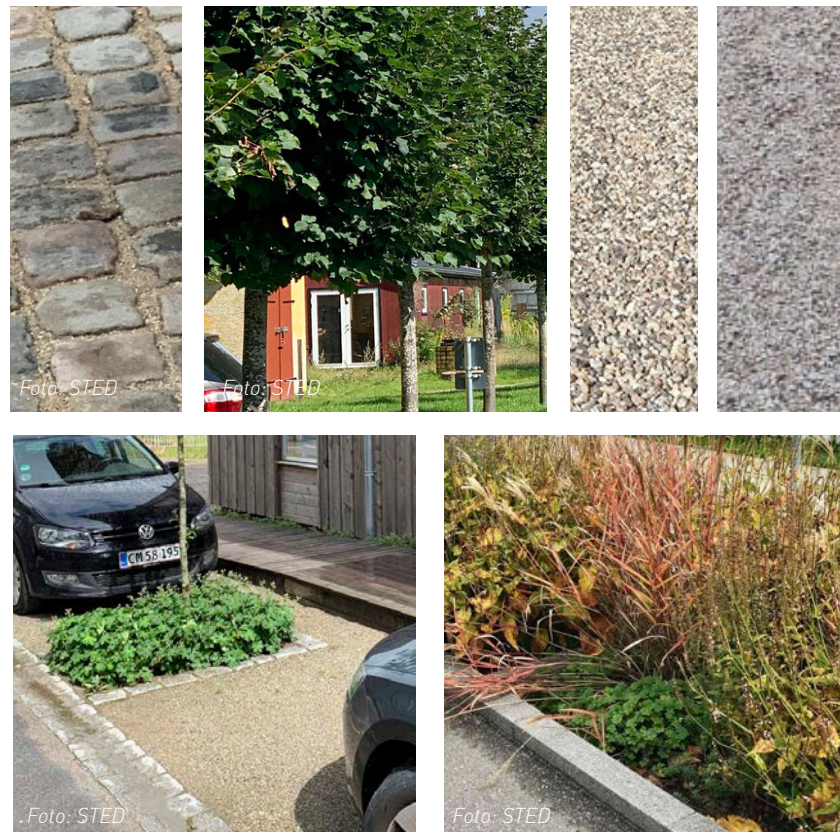
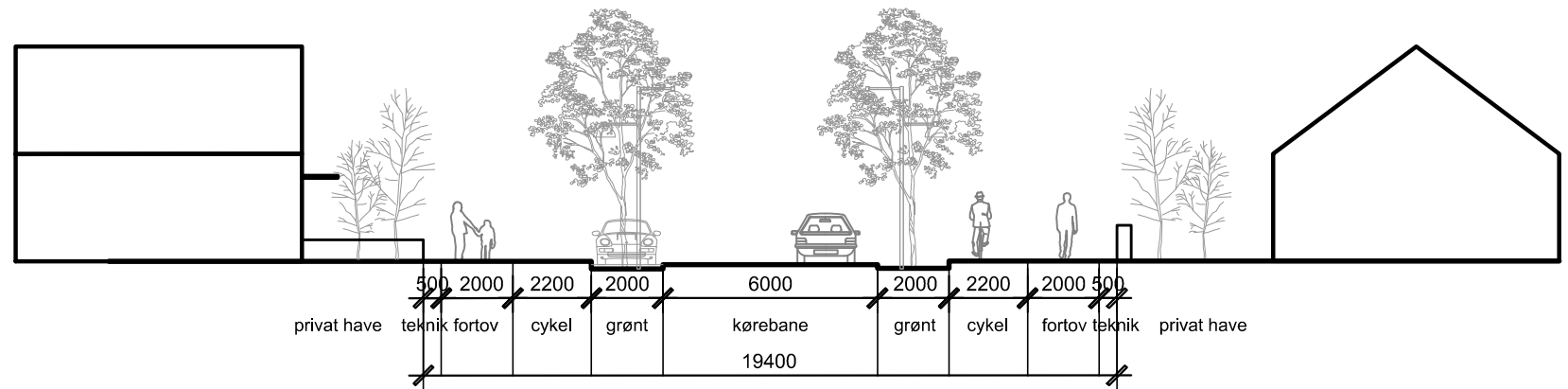

FORBINDELSERNE KARAKTER

- FORDELINGSVEJ NIVEAU 1_VARIANT B

- 40 km/t
- parkering langs vejen
- ingen udbakning
- separat gang- og cykelsti på begge sider af vejen
- allé beplantning i grøn zone

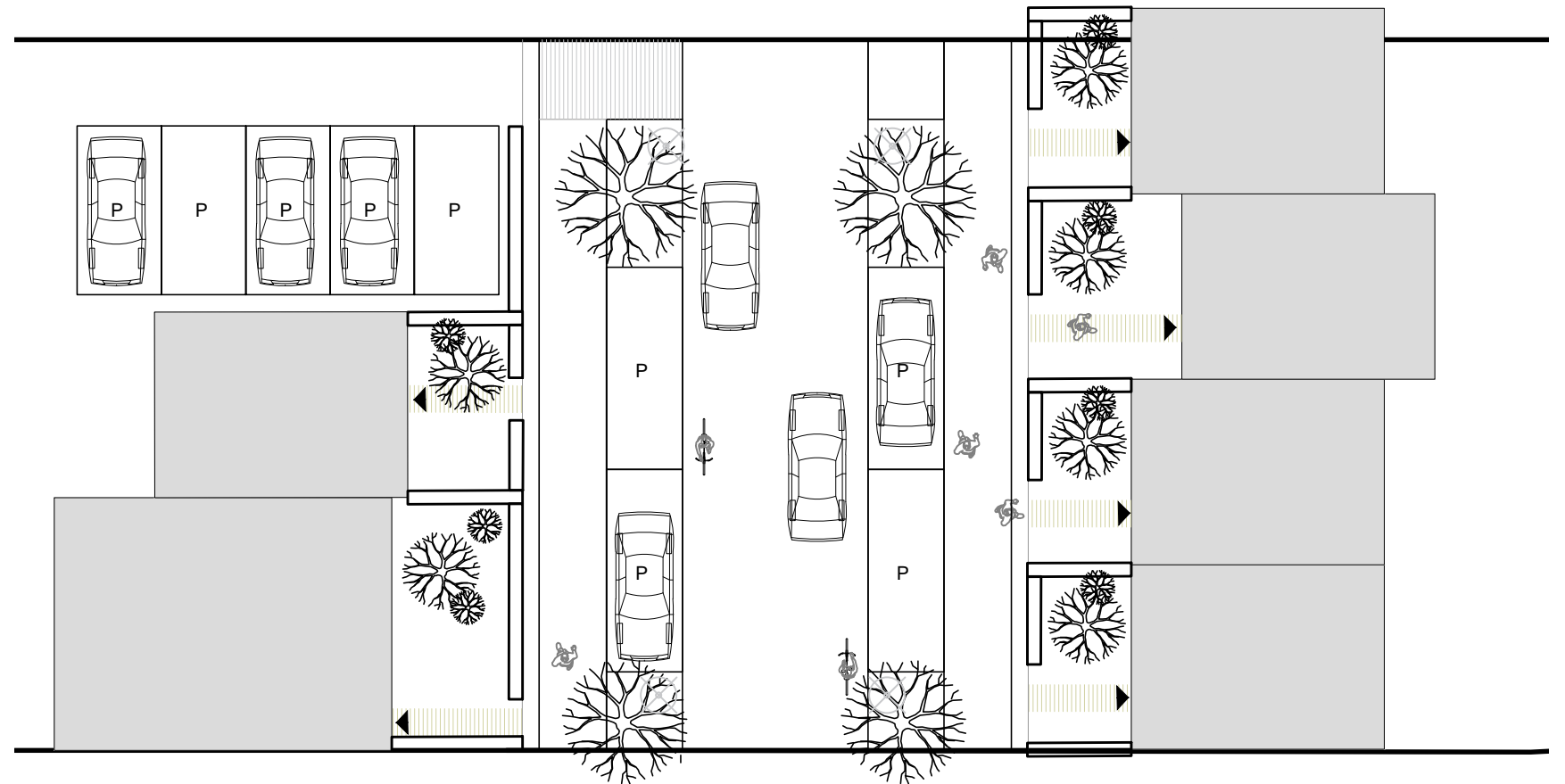
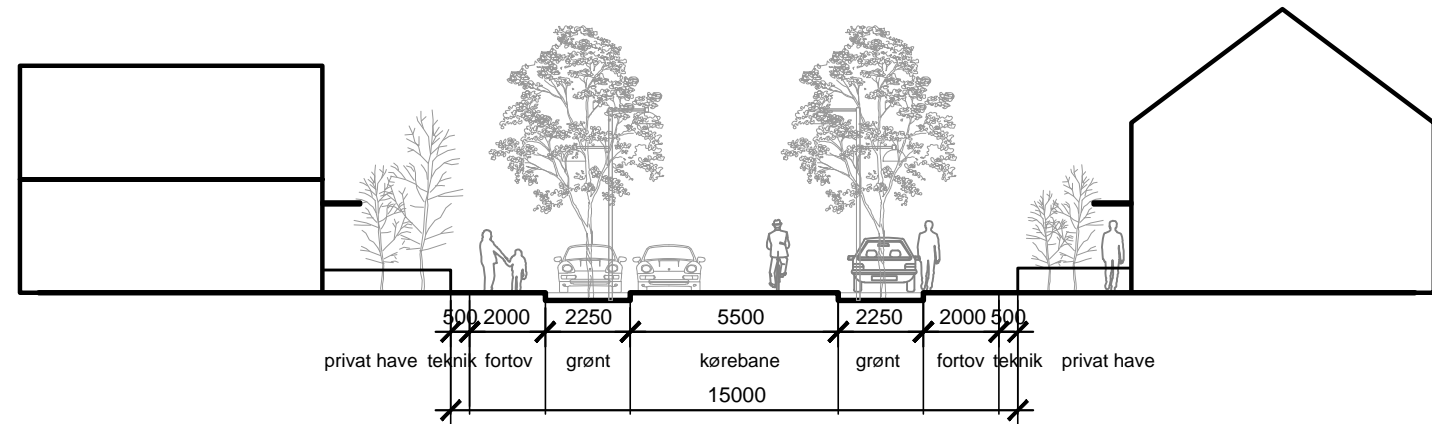

FORBINDELSERNE KARAKTER

- FORDELINGSVEJ NIVEAU 2 - GENNEM BOLIGKLYNGE

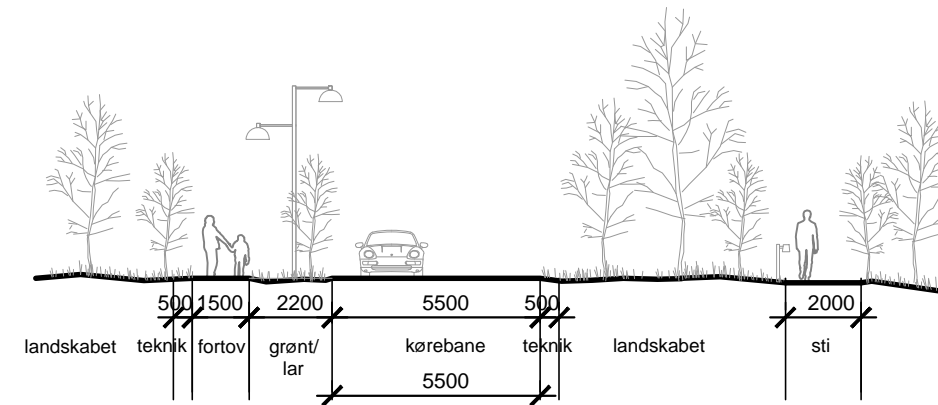

- 30-40 km/t
- længdeparkering
- ingen udbakning
- seperat gangsti på begge sider af vejen
- cykler på vejen
- allé beplantning i grøn zone

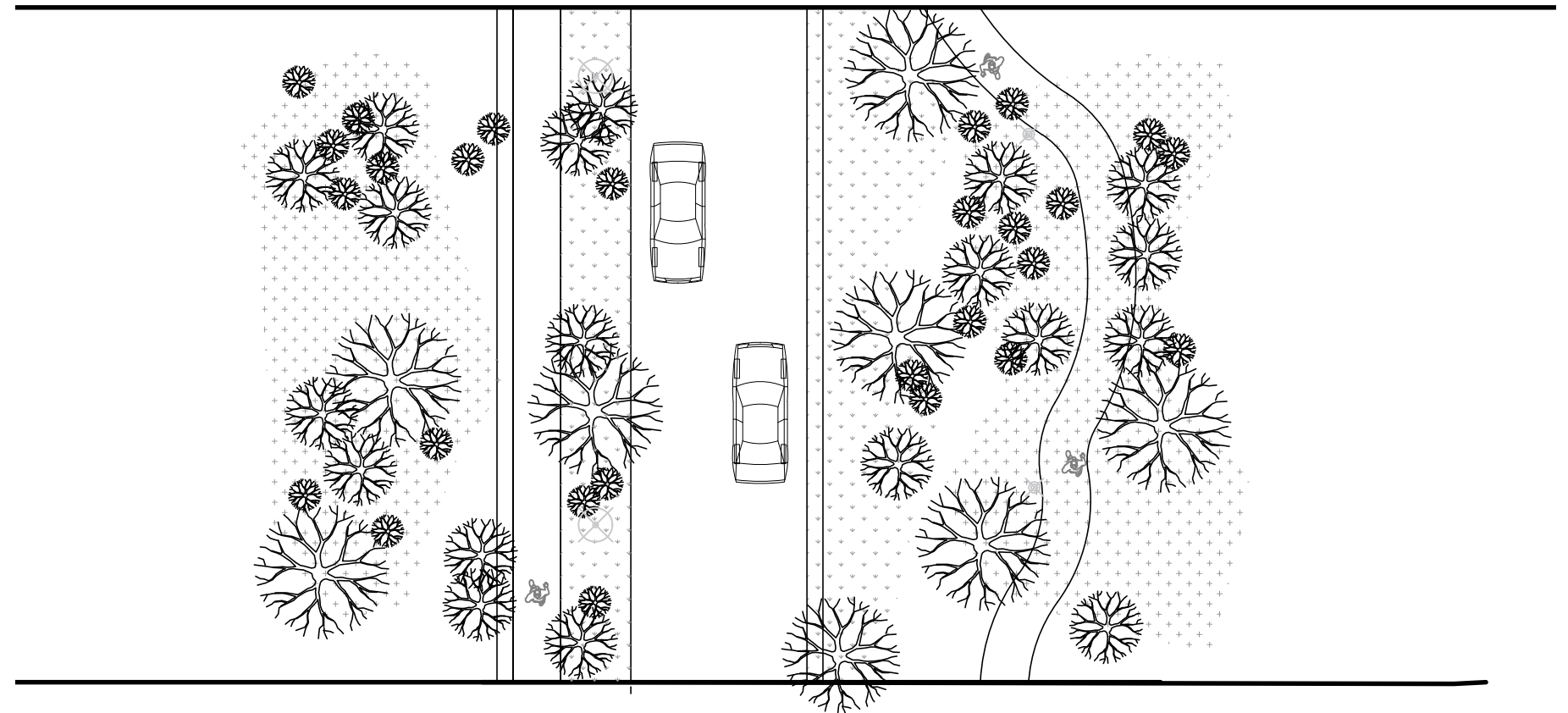

FORBINDELSERNE KARAKTER

- FORDELINGSVEJ NIVEAU 2 - GENNEM LANDSKAB

- 30-40 km/t
- ingen parkering i vejen
- separat gangsti på begge sider af vejen, der løber ud i landskabet
- beplantning i sammenhæng med landskabet

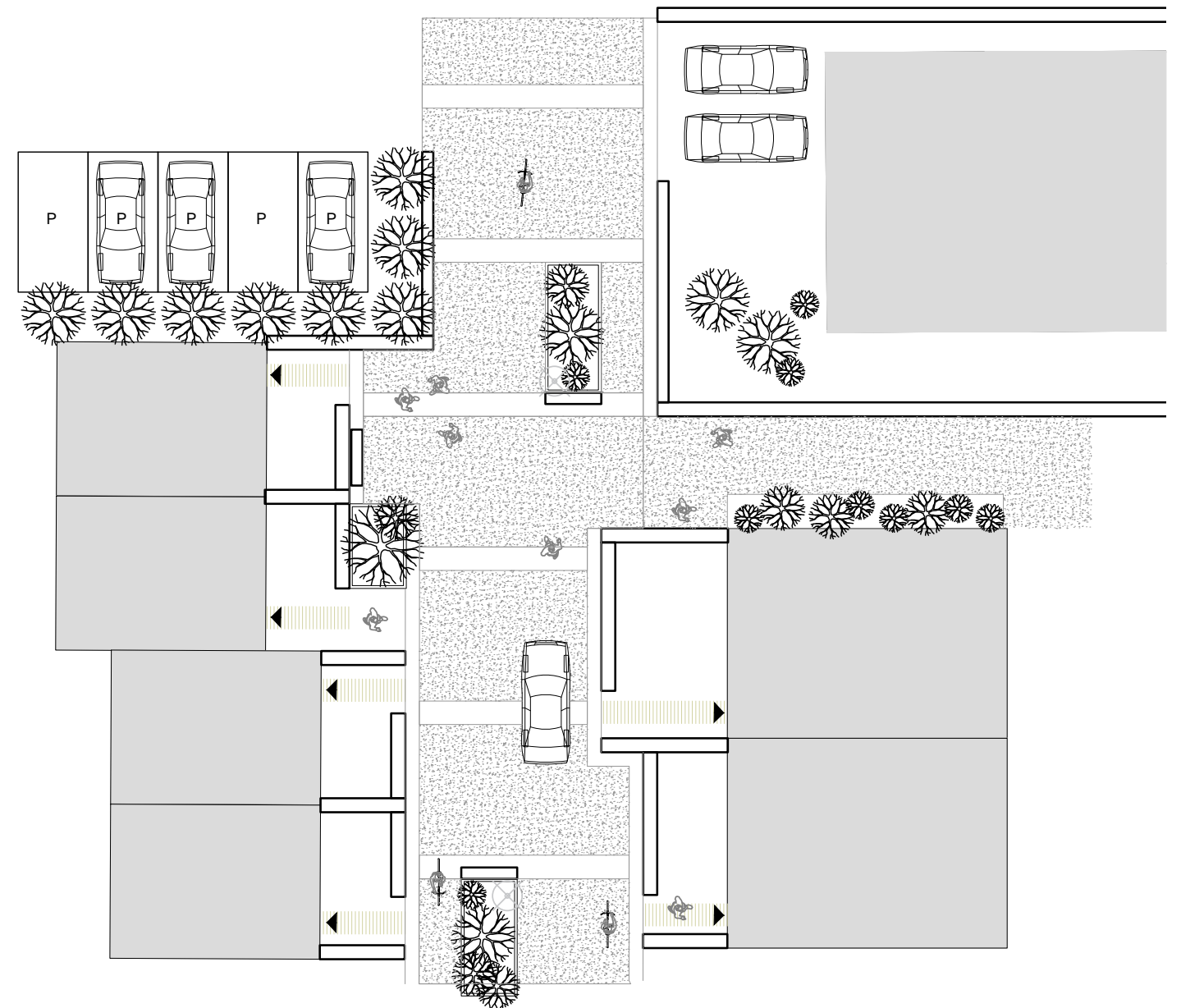
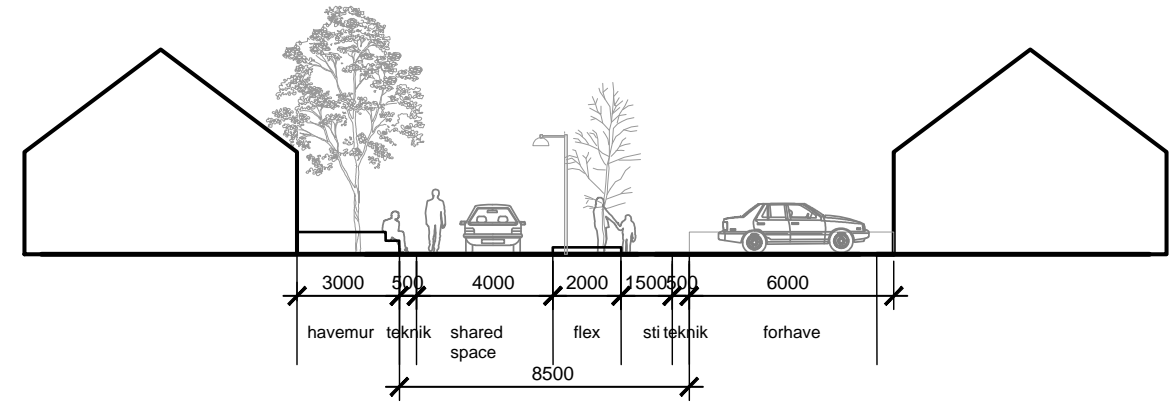

FORBINDELSERNE KARAKTER - BYGADEN

- 10-20 km/t
- parkeringslommer
- udbakning fra private boliger
- shared space
- cykler på vejen
- beplantningsbede

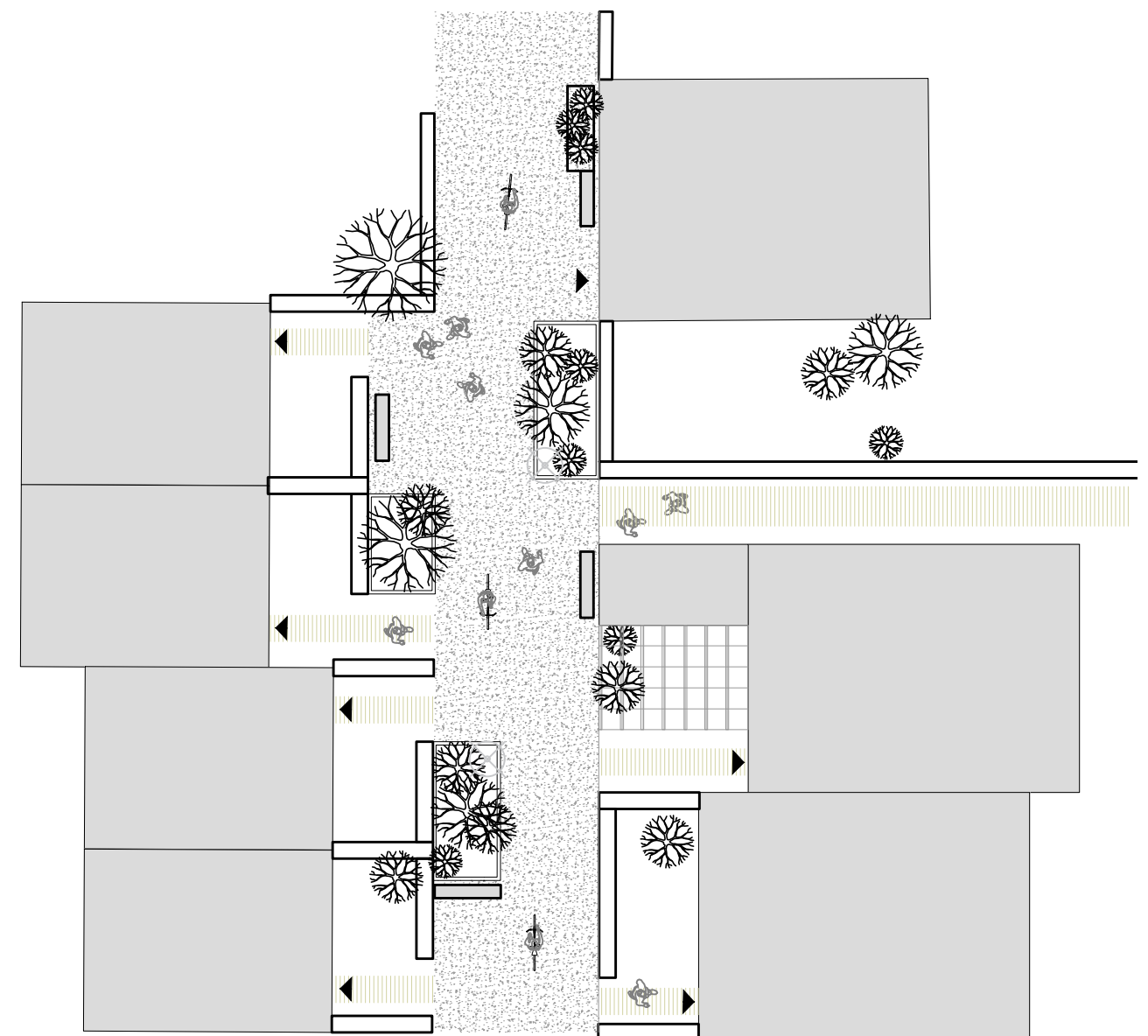
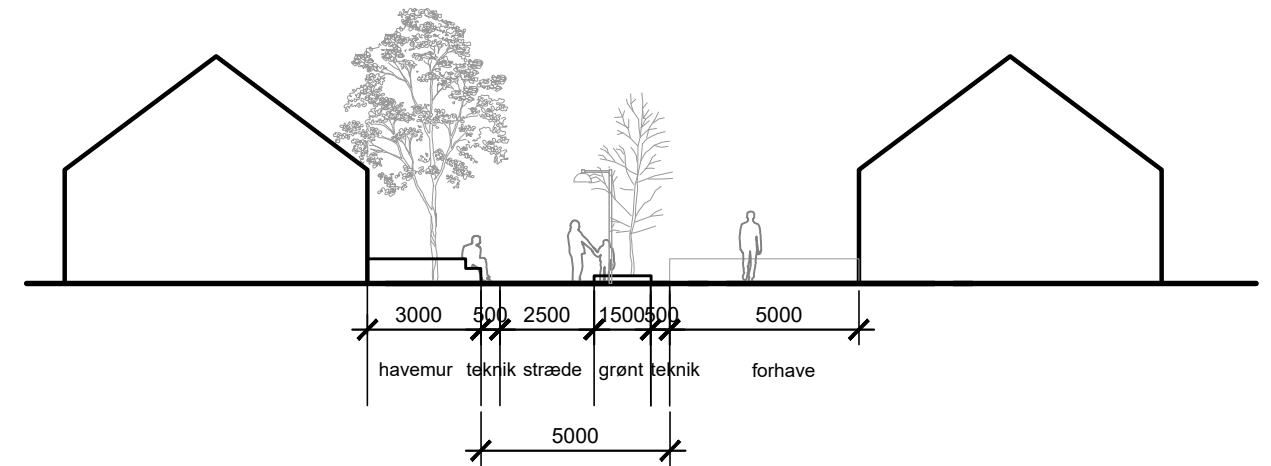

FORBINDELSERNE KARAKTER - STRÆDE

- bilfrit stræde med mulighed for afsætning med bil
- 10-15 km/t
- enkelte handicap p-pladser
- evt. adgang til enkelte private p-pladser
- shared space

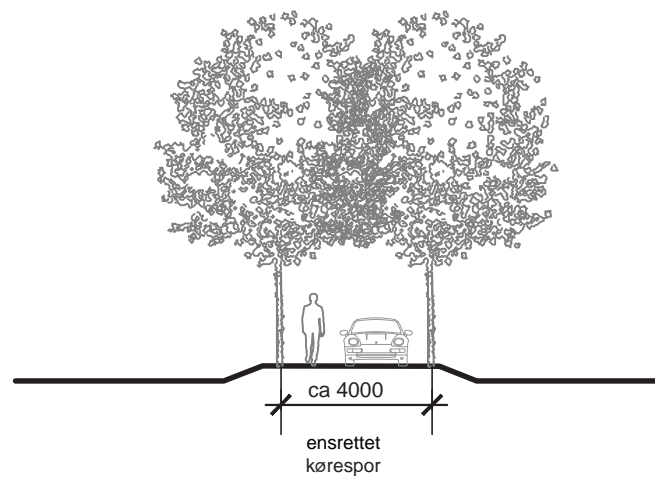

FORBINDELSERNE KARAKTER

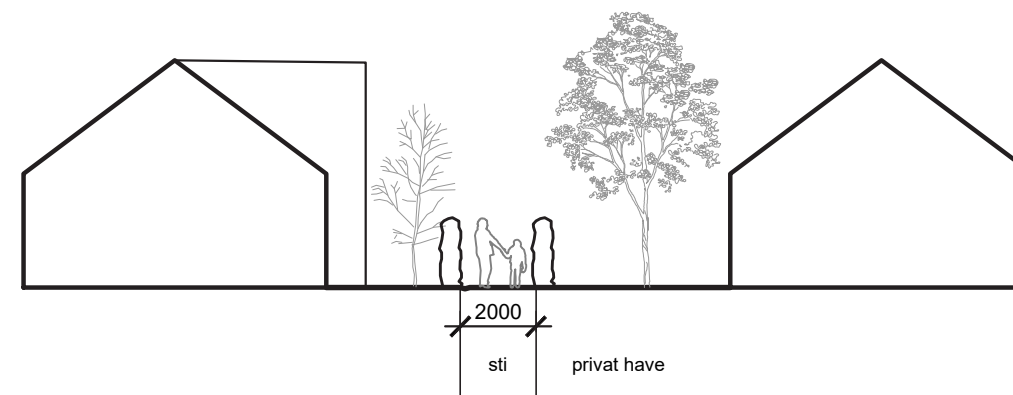
- ØVRIGE FORBINDELSESTYPER

FORDELINGSVEJ ALLÉEN

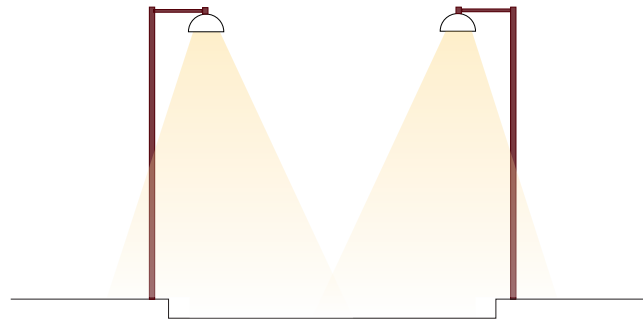
- Alléen op til gården bibeholdes som en ensrettet kørevej med retning MOD gården, samt adgang for cykler og fodgængere.

SMUTVEJENE

- På tværs gennem småbyerne løber smutveje, som smalle stier mellem haverne, og sammenkobler områdets bygade og stræder via intime og nedskalerede forbindelser for beboerne.

BELYSNINGSPRINCIPPER

VEJE

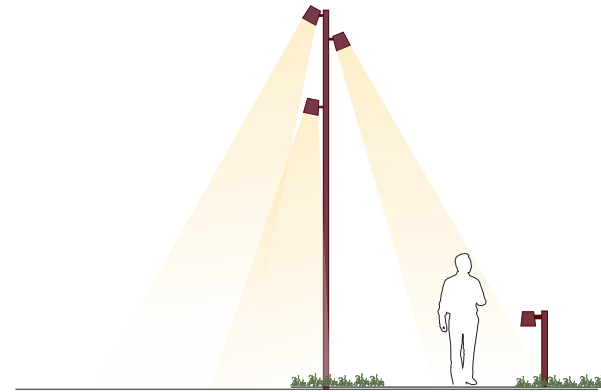
Foto: Philips

Foto: Philips

GADEBELYSNING PÅ FORDELINGSVEJE

- Langs Fordelingsvejene og Bygaderne anvendes traditionel nedadrettet gadebelysning.
- Langs fordelingsvejene står masterne i en fast rytme overfor hinanden, så de giver en god jævn belysning af vejbane og fortov. De kan dermed monteres i en relativt lav højde, så vejrummet visuelt opleves som nedskaleret.
- På Bygaderne placeres belysningen i plantebedene og står dermed asynkront og understreger bygadens varierede udformning.

BYRUM

Foto: STED

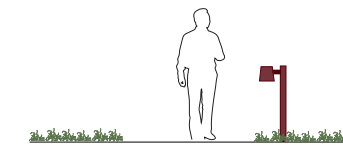
Foto: STED

Foto: Lampas

BYRUMSBELYSNING MED SPOTS SAMT PULLERTBELYSNING

- Byrummene skal adskille sig tydeligt fra de øvrige rum i kvarteret. En særbelysning skal understøtte dette, f.eks. vha. lysmaster med spots eller en effektbelysning, som understreger byrummet.
- Byrumsbelysningen kan suppleres med pullerter.

STIER OG STRÆDER

Foto: STED

Foto: Lampas

Foto: Lampas

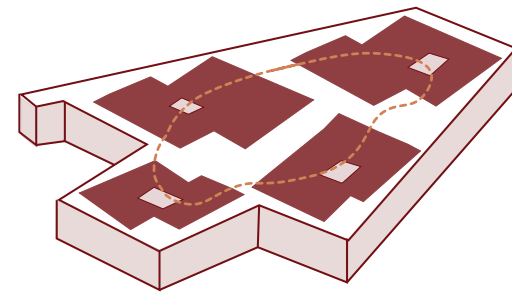
PULLERTBELYSNING LANGS STIER I LANDSKABET

GADEBELYSNING LANGS CYKELSTIER

- Stierne belyses med pullertbelysning, som guider den gående gennem de snoede stiforløb.
- De primære cykelforbindelser oplyses med en lav gadebelysning i stiens ene side.

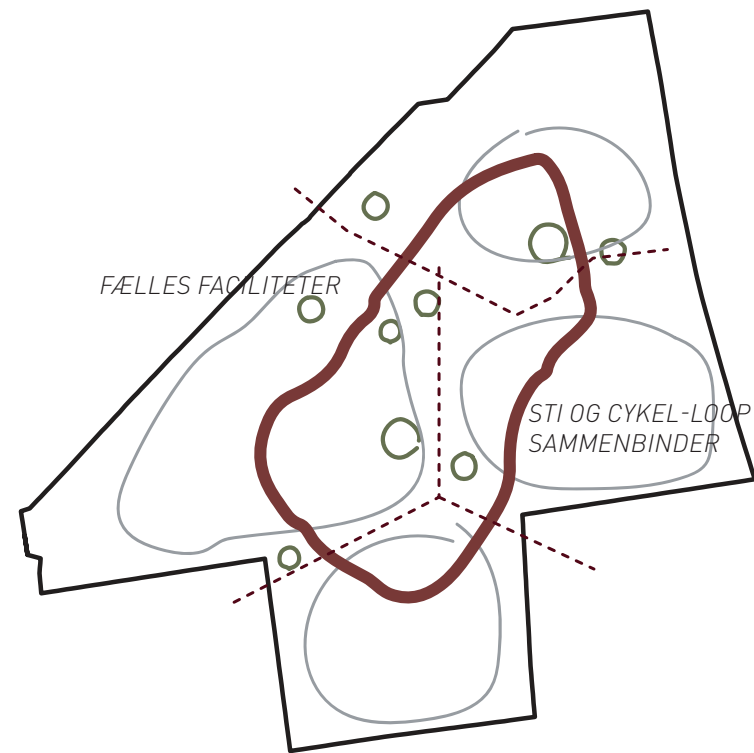

BEBYGGGELSEN

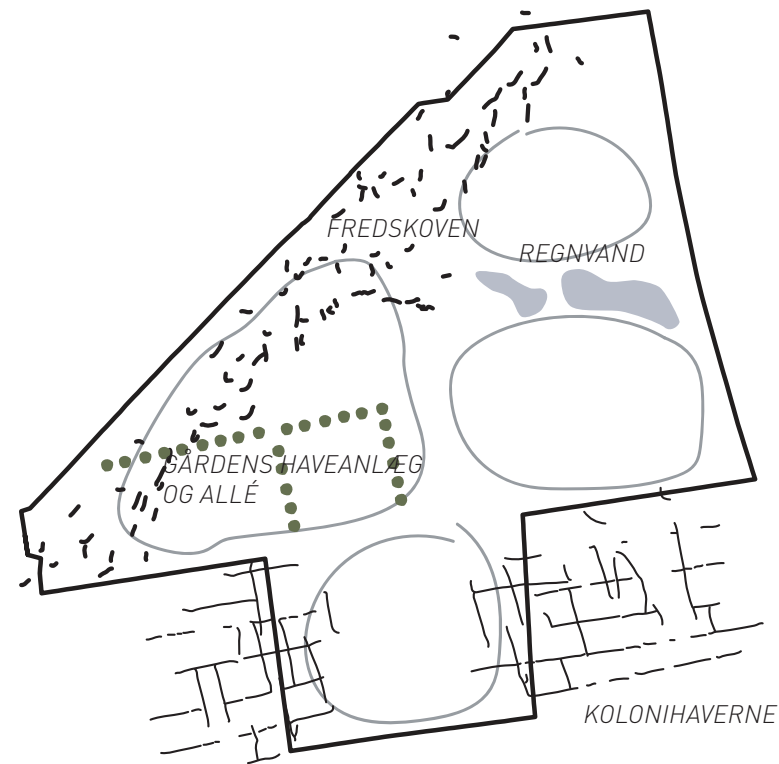
SMÅBYERNES ORGANISERING

Småbyerne på Ravensborg Enge udgør grundstenen i områdets organisering: de nedskalerede nærmiljøer, med en klar identitet og fællesskaber. Samtidig kobles de sammen på tværs, så hele Ravensborg Enge opleves som et samlet bykvarter - inddelt i småbyer og præget af de oplevelsesmæssigt varierede grønne kiler.

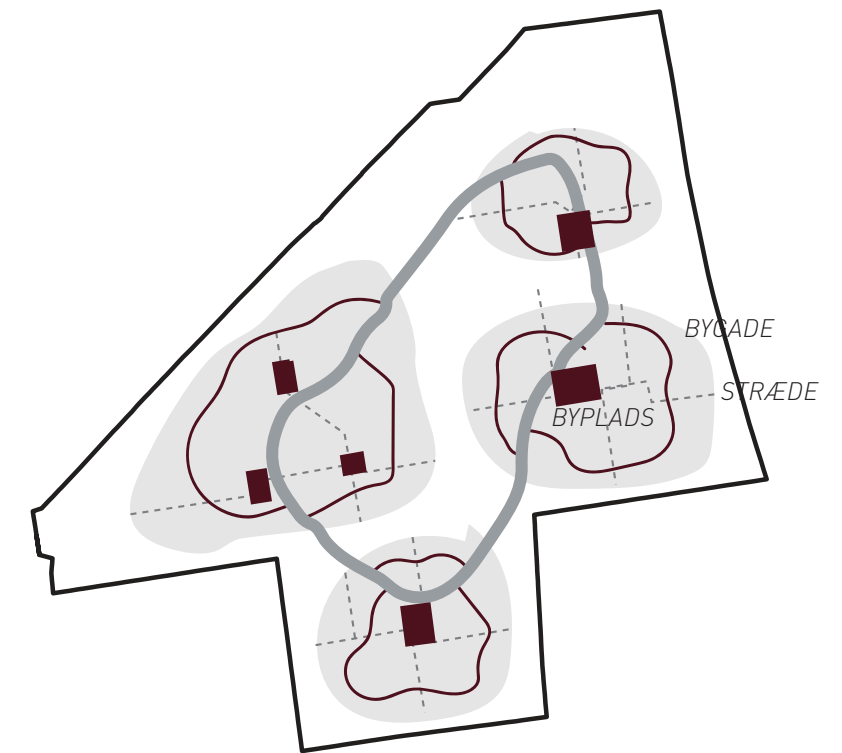
SMÅBYERNE ADSKILLES AF GRØNNE KILER OG BINDES SAMMEN MED ET CYKEL- OG STILOOP

Bebyggelsen på Ravensborg Enge organiseres som 4 små byer, der adskilles af store landskabskiler. Det gør at alle kommer til at bo tæt på det grønne. Småbyerne kobles sammen af et gennemgående cykel- og stiloop.

LANDSKABETS KARAKTÉR PRÆGER SMÅBYERNES IDENTITET

De fire småbyers karakter vil blive præget af landskabet. Mod syd vil det være kolonihavernes ortogonale hækkestruktur, mod nord/vest vil det være fredskoven, i midten vil det være gårdens haveanlæg og allé, samt den grønne kile med sti og store regnvandsanlæg.

SMÅBYERNE SAMLES OM ET URBANT BYRUM, OG UNDERDELES AF BYGADER OG STRÆDER

Småbyerne organiseres ud fra de samme principper, som vil virke forskelligt, på grund af småbyernes varierende størrelser og placering. Hver af byerne organiseres omkring et byrum, som sammenkobles med en cirkulær bygade, via en række bilfri stræder.

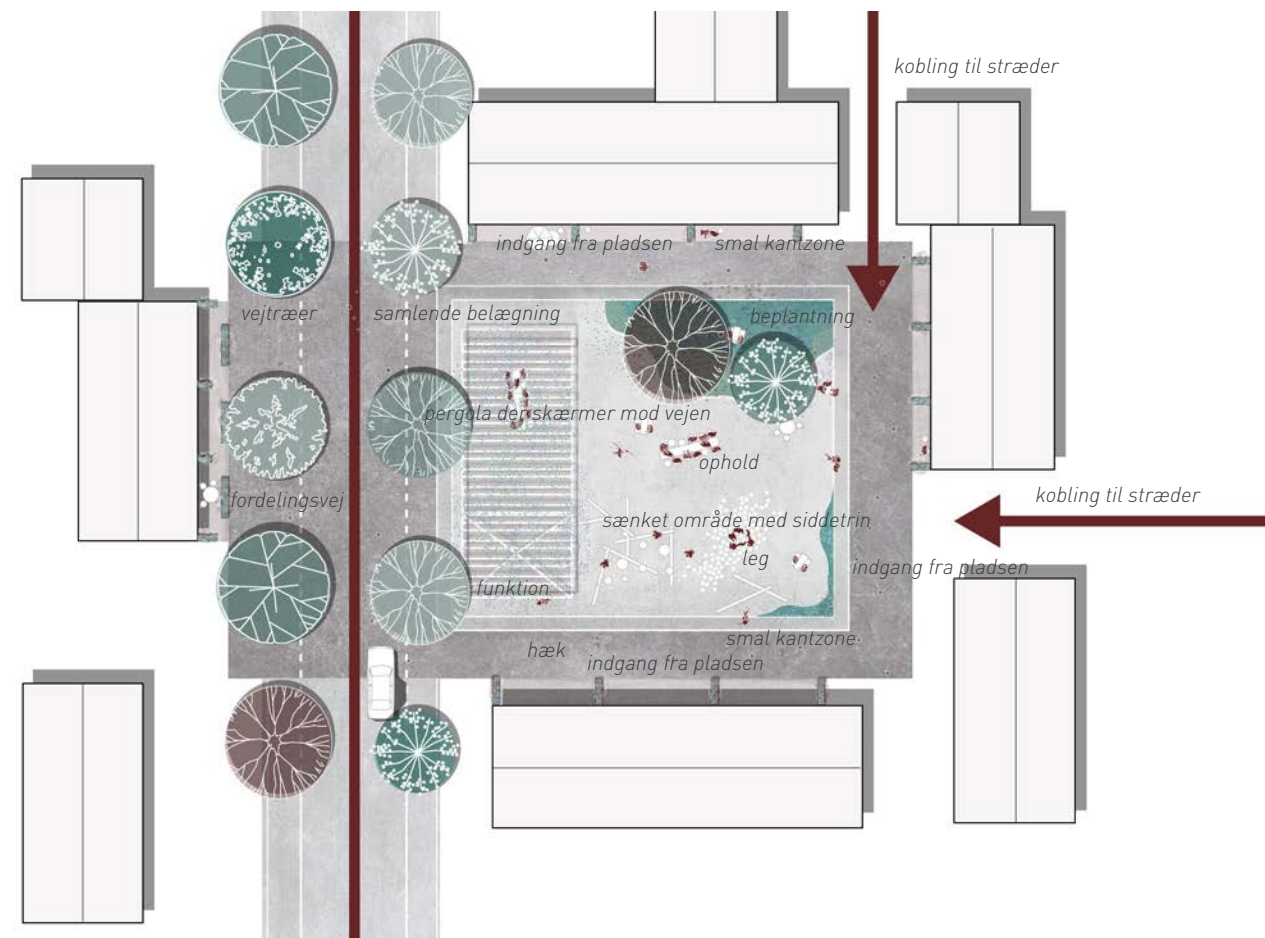
Fotos brugt i collagen: Sweco, Vilhelm Lauritzen Arkitekter, Holscher Nordberg

Visualisering af det store blågrønne rekreative område, med kig til fælleshuset og Nordbyen

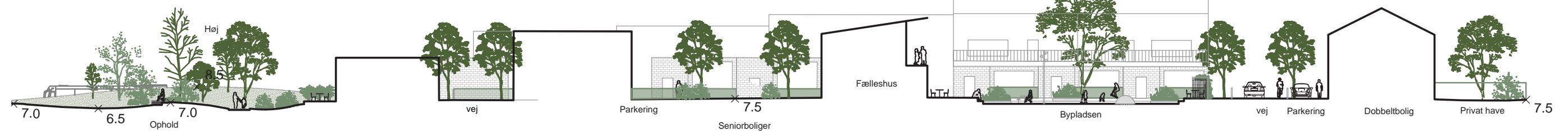

BYPLADSERNE

Bypladserne er vigtige for oplevelsen af Ravnsborg Enge. De udformes med en sammenhængende belægning, hvori bilerne "kører op på pladsen" og ned på vejen igen på den anden side. De kan, som på viste skitse, zoneinddeles ved at sænke belægningen, skærme opholdet fra vejen med en pergolastruktur og indrettes med leg, ophold, beplantning, kunst og praktiske hverdagsfunktioner, der understøtter brugen af rummet og at mange brugergrupper kommer der med forskellige ærrinder og kan være der i fællesskabet.

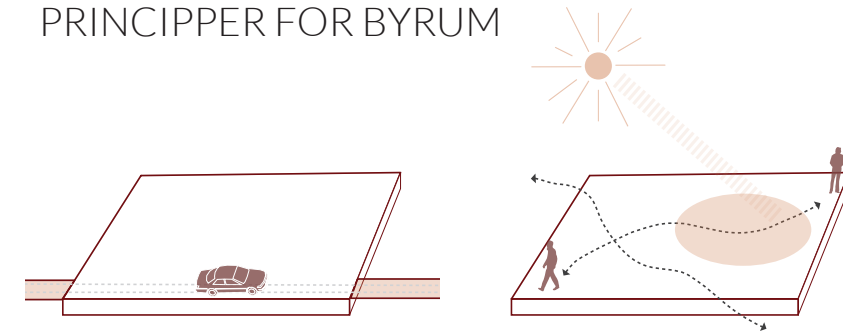

PLANUDSNIT - 1:500

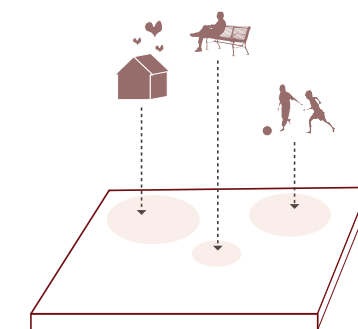
SNIT - 1:500

PRINCIPPER FOR BYRUM

SAMLET BELÆGNING

et fælles byrum

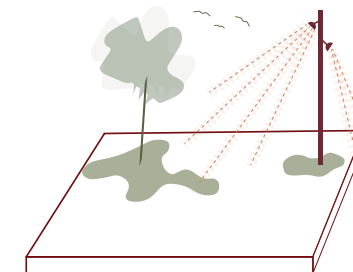

FUNKTIONER

fælleshus
leg
ophold
hobby
hverdagspraktik
regnvandshåndtering

OPHOLD OG FORBINDELSER

ophold i sol
vej i skygge
forbindelser på tværs

MØBLERING

formel og uformelt ophold
bepantning
kunst
evt. vandelement
rumskabende element
pladsbelysning

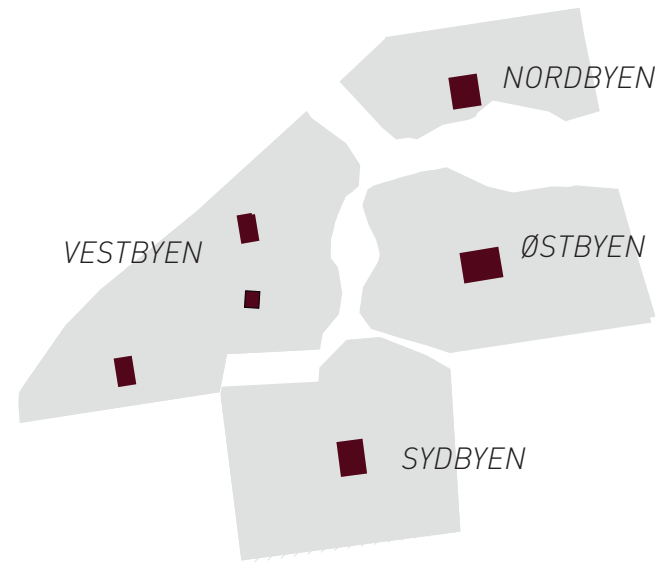

Visualisering af bydelsplads, med kig mod stræde

BYPLADSERNE

- FORSKELLIGE KARAKTERER

Ravnsborg Enges småbyer skal have hver sin klare identitet. På helhedsplansniveau lægges der et anslag til hvad den identitet kan være, og dette videreudvikles i lokalplanfasen og projekteringen. Identiteten vil til sidst tegnes af de markante bypladser og deres funktioner, af strædernes udformning og materialitet, af et begrønningskoncept for hver af småbyerne, som vil indeholde både et repertoire af hække til boligerne, samt en beskrivelse af plantesammensætningen i vejbede og andre beplantninger. Derudover vil de præges af forskellige bæredygtige pilotprojekter. Her opridses anslaget:

NORDBYEN

- er det første område der opføres og vil derfor være vejvisende for kvalitetsniveau og indretning i den videre udbygning. Området ligger mod Tiny Varigheden, og vil oplagt bære præg af mangfoldighed og fællesskabet, samtidig med at det er her forsamlingshuset opføres, som placeres ved bypladsen, men er til for hele Ravnsborg Enge.

ØSTBYEN

- ligger højt i landskabet og centralt i området, med kant mod mange sider, og udvikles derfor oplagt som et patchwork af karakterer med leg og bevægelse.

SYDBYEN

- er kendetegnet af en lavning, som naturligt samler regnvand. Bypladsen vil derfor indeholde en moderne fortolkning af et gadekær. Derudover ligger område mellem to kolonihaveområder, og sammenkobles med disse via stiforbindelser. Derfor er det oplagt at arbejde videre med de ortogonale hæk-strukturer og med den blomstrende have som motiv.

NORDBYEN

Foto: STED
NORDBYENS BYPLADS

Foto: STED

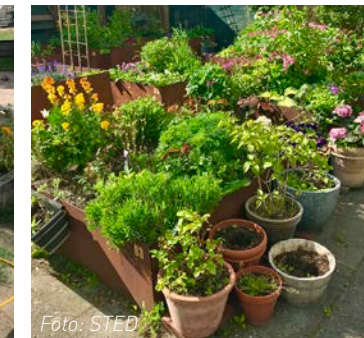

Foto: STED

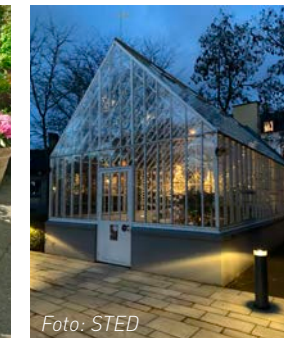
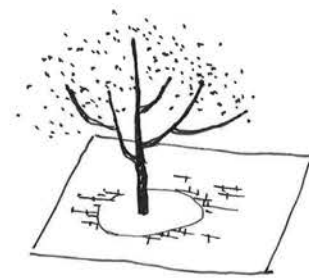

Foto: STED

ØSTBYEN

Foto: STED
ØSTBYENS BYPLADS

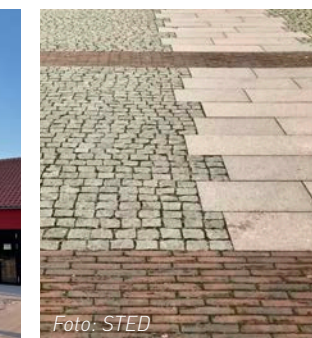

Foto: STED

Foto: STED

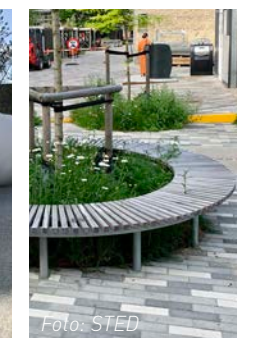
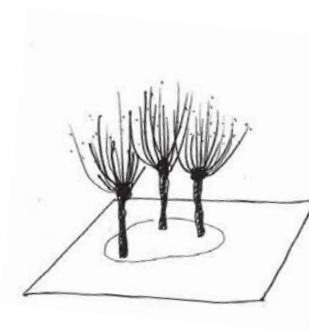

Foto: STED

SYDBYEN

Foto: BOGL
SYDBYENS BYPLADS

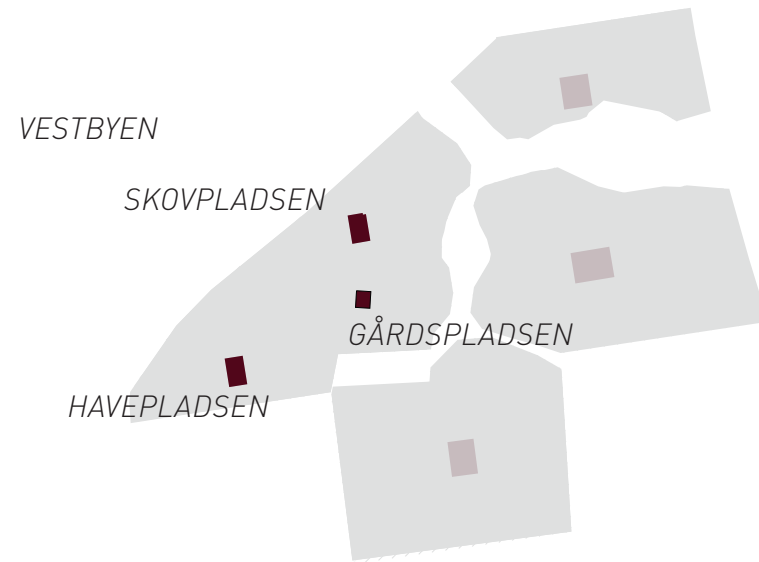

Foto: STED

BYPLADSERNE

- FORSKELLIGE KARAKTERER

Det vestlige område, Vestbyen, på Ravnsborg Enge ligger omkring den gamle gård, og opdeles i tre små sammenvoksede boligområder, karakteriseret af hhv. skoven, gården og haverne, som defineres af hver sit byrum.

SKOVPLADSEN

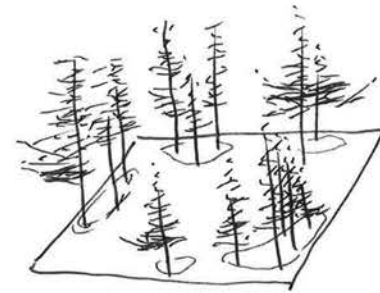
I skovbyen skal træerne fylde meget. Der plantes flere træer udenfor fredskoven, så grænsen mellem bebyggelsen og skoven udviskes, og kvaliteten ved at bo mod skoven udnyttes til fulde. Bypladsen udformes som en urbaniseret lysning mellem de nyplantede træer.

GÅRDSPLADSEN

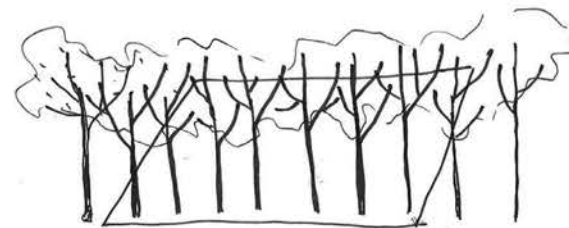
Med gården menes selve Egemosegård, hvor omkring bebyggelsen fortættes i en ortogonal struktur, der veksler mellem små haver, pladser og stræder. Den samlede byplads bliver selve gårdspladsen. Derved sikres at Egemosegårds særlige stemning og karakter bliver en del af hverdagen for beboerne i dette område.

HAVEPLADSEN

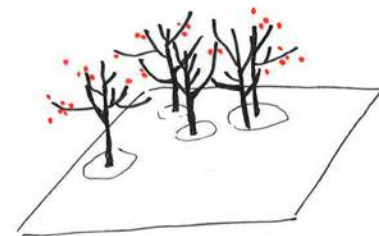
Havebyen ligger ved en række eksisterende villaer med flotte haver, samt Egemosegårds to søer/vandhuller. Bypladsen kan oplagt indrettes som et afslappet blomstrende haverum, staudebyttebod o.l.

SKOVPLADSEN

GÅRDEN

HAVEPLADSEN

Foto: Ejerlaugen Romerhusene

Foto: STED

Foto: STED

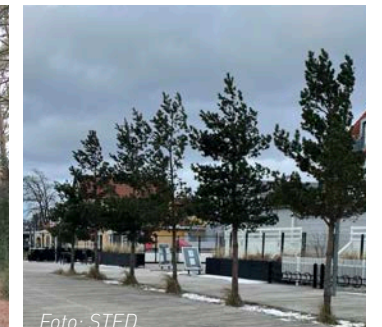

Foto: STED

SKOVPLADSEN MED LYSNINGEN

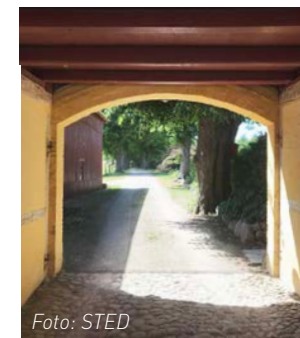

Foto: STED

Foto: STED

Foto: STED

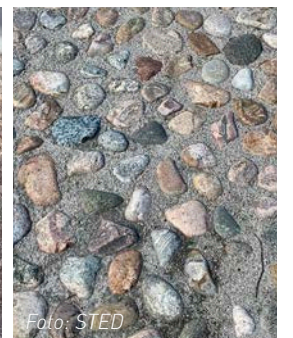

Foto: STED

GÅRDSPLADSEN

Foto: STED

Foto: STED

Foto: STED

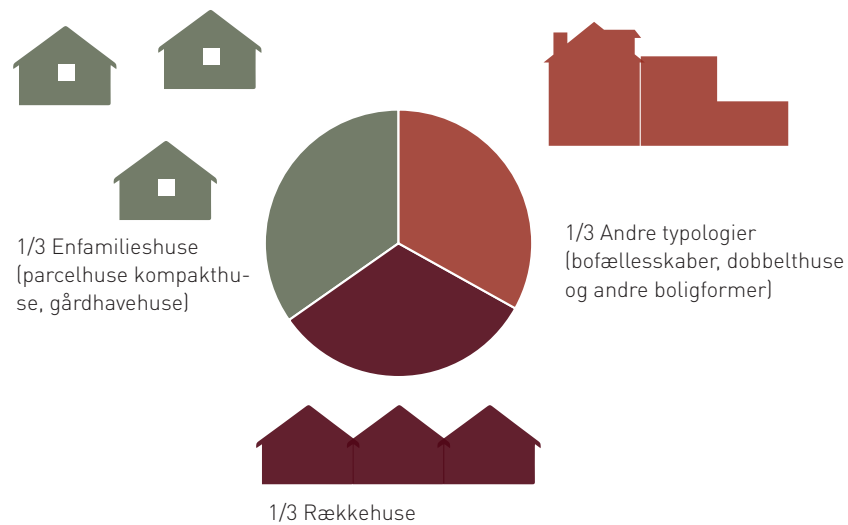
Foto: STED

HAVEPLADSENS UFORMELLE PLADSER OG HAVEGANGE

BEBYGGELSENS SAMMENSÆTNING

FORDELING AF TYPOLOGIER

En særlig ambition for udvikling af Ravensborg Enge er en meget stor blanding af boligtyper. Målet er en blanding af 1/3 enfamilieshuse, 1/3 rækkehuse og 1/3 andre typologier. Det vil give et fortættet og lavt bykvarter med plads til mange familieformer, livsstile og økonomiske forhold. Det giver både et godt grundlag for en stor mangfoldighed blandt beboerne, mulighed for at blive boende i kvarteret gennem mange livsfaser og dermed et godt fundament for et stærkt socialt miljø. Den store blanding af boligtypologierne giver samtidig et intimt, varieret og oplevelsesrigt boligkvarter.

Den præcise sammensætning vil variere mellem småbyerne og skal tilpasses udviklingen i den lokale bolig efterspørgsel.

EKSEMPEL PÅ BEBYGGELSESPÅN - ØSTBYEN

REJST PLAN - ØSTBYEN 1:1000

Grundareal hele området:

279.298 m²

Areal byggefelt:

209.038 m²

ØSTBYEN

Areal byggefelt:

55.514 m² [26,55 %]

Bebyggelse:

21.089 m²

Bebyggelsesprocent byggefelt:

37,99 %

Bebyggelsesprocent hele området:

28,43 %

Visualisering af bygade med åbning ud mod det blå grønne landskab.

BEBYGGGELSEN - ØSTBYEN

PLANUDSNIT 1:1000

PLANUDSNIT 1:1000

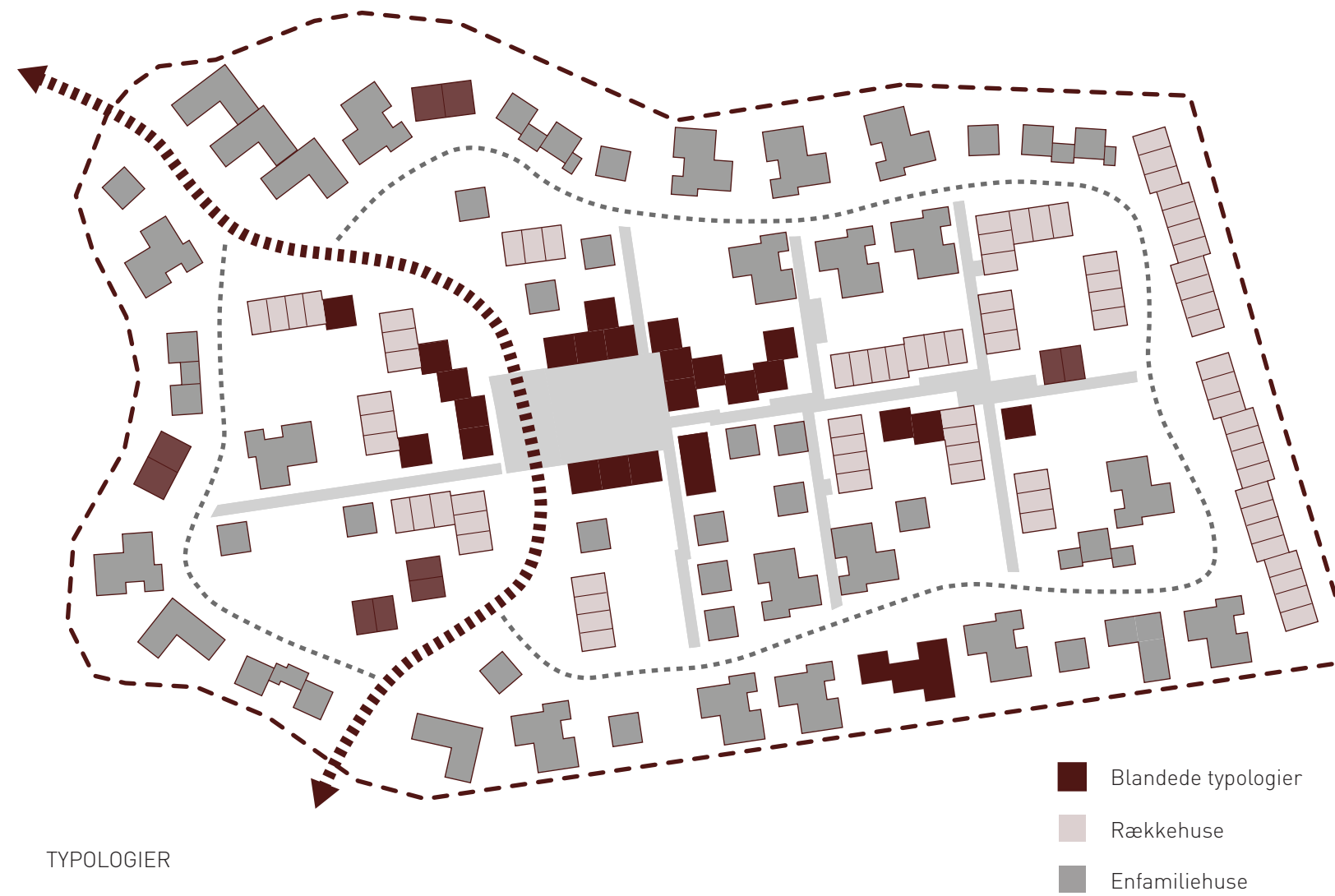

Visualisering af stræde med visuel forbindelse til bypladsen.

BEBYGGELSESPRINCIPPER

BEBYGGELSESPRINCIPPER

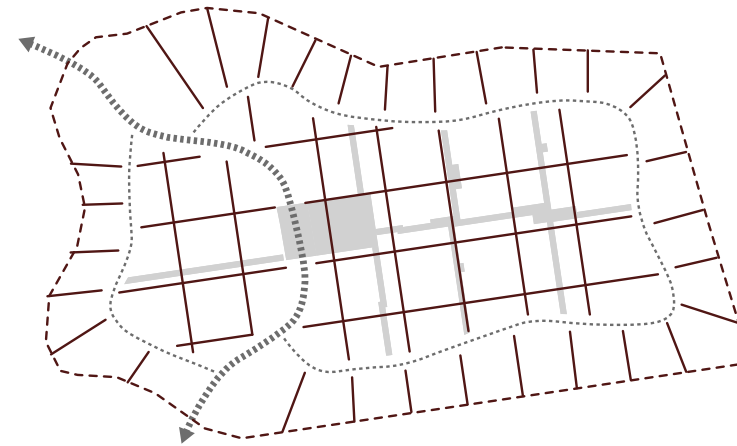

BEBYGGELSE

Bebyggelsen varierer mellem at være sammenhængende og fritstående:

- Typologierne skal være blandet
- Højere bebyggelse ved bydelspladsen

- Sammenhængende langs fordelingsvej
Sammenhængende med enkelte frem- og tilbageryk på stræderne
- Fritliggende mod det store landskabstræk

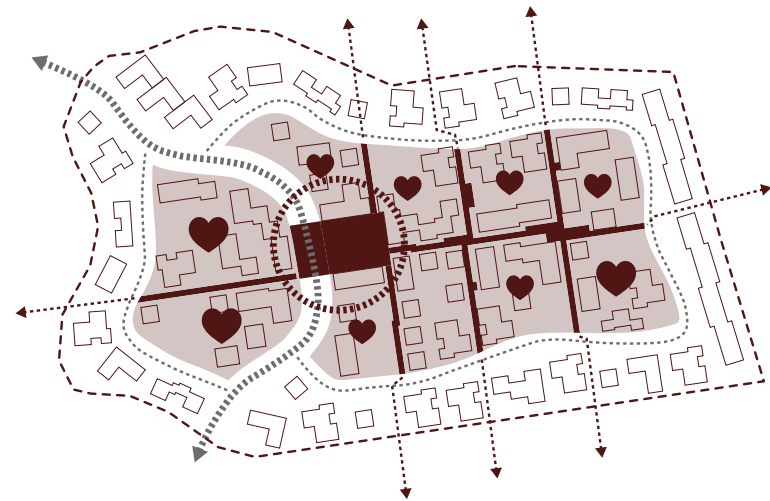
BEBYGGELSENS ORIENTERING

Bebyggelsesstrukturen følger et kombineret princip:

- Ortogonalt grid i områdets indre del afgrænset af bygaden
- Radial fordeling i områdets yderkant
- Mulige enkelte afbrud af den ortogonale struktur langs bygaden

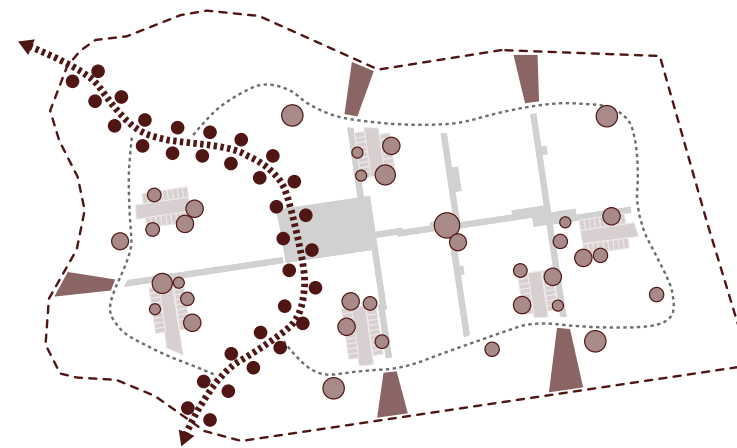
BEBYGGELSESPRINCIPPER

FÆLLESSKABER

Fælles pladser til møder, ophold og leg etableres efter følgende princip:

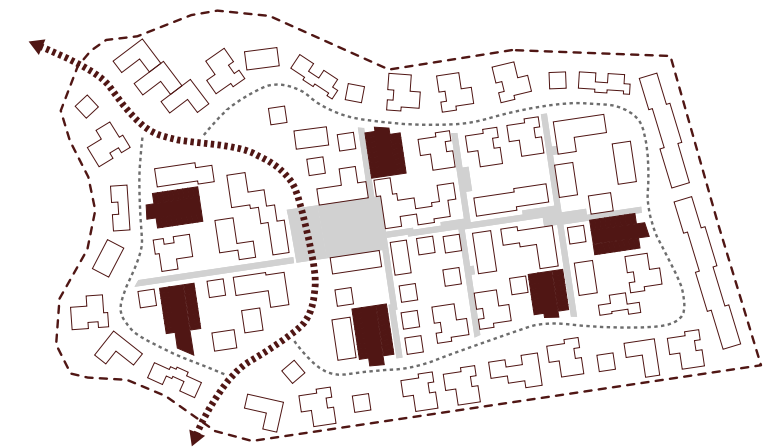
- I strædernes møde med bygaden
- Ved enkelte hjørner i boligklyngerne på stræderne
- Pladserne markeres med beplantning, siddeinventar eller legeredskaber

BEPLANTNING

Beplantning af tre forskellige karakterer er med til at give identitet til de ulige dele af kvarteret :

- Allétræer langs fordelingsvej
- Solitære træer i mellem boligklyngerne
- Trælunde omkring p-pladserne
- Kiler af vildtvoksende landskab i kvarterets yderkant

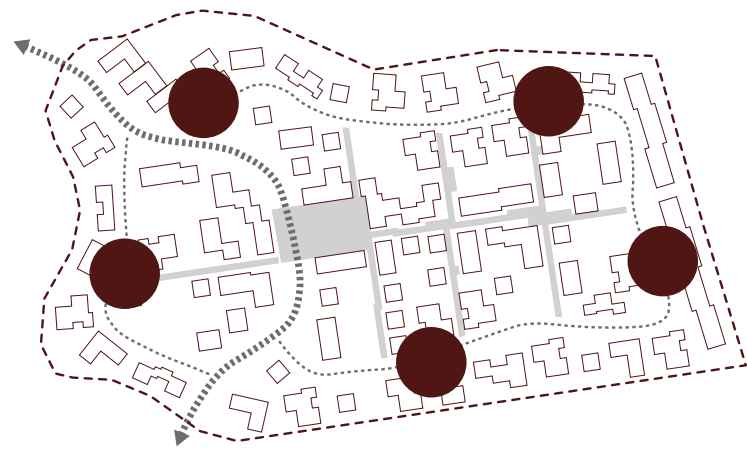
FÆLLESPARKERING

De fælles parkeringspladser etableres

- I direkte tilknytning til bygaden
- Med maks. 22 pladser
- Med beplantning som trælunde

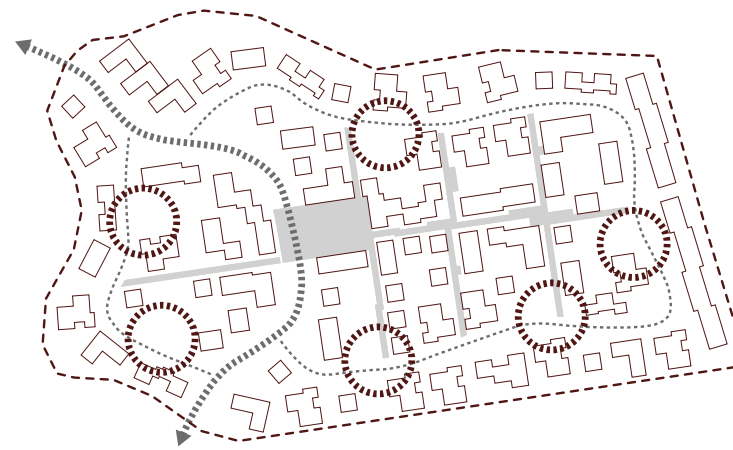
BEBYGGELSESPRINCIPPER

LAR

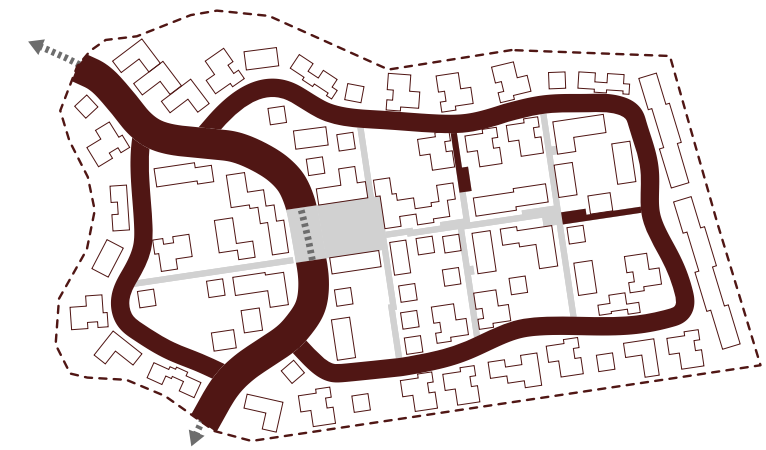
Lokal afledning af regnvand sker i forbindelse med bygaden:

- Regnvandsbede som små naturresmisser hvor børnene kan lege

RENOVATION

- Renovationsystem etableres som molokker i tilknytning til parkeringslunde
- Renovationskøretøj holder på bygaden

REDNING

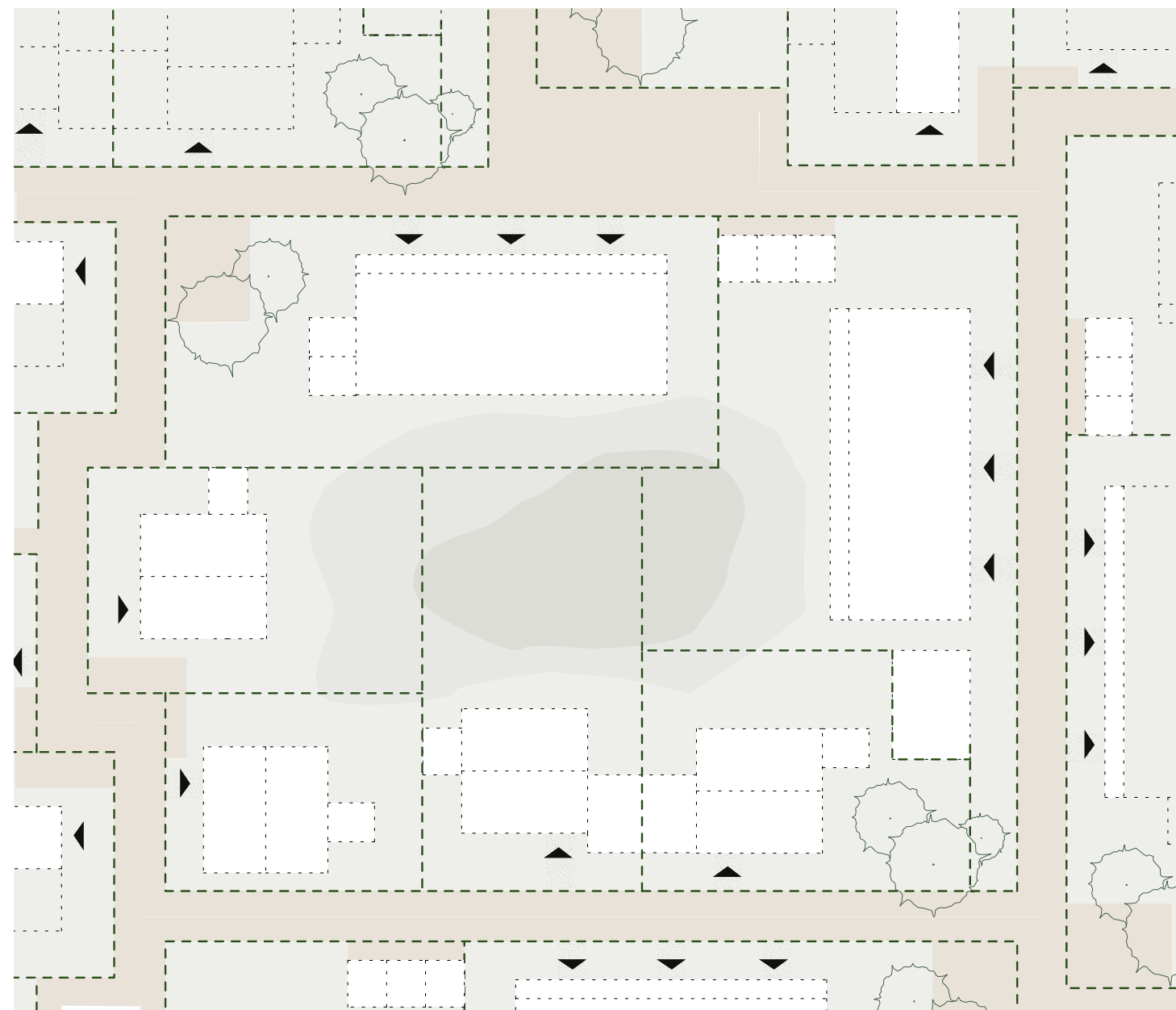
Redning sker med håndstige og redningskøretøj holder på:

- Fordelingsvej
- Bygade
- Holdepladser på stræderne

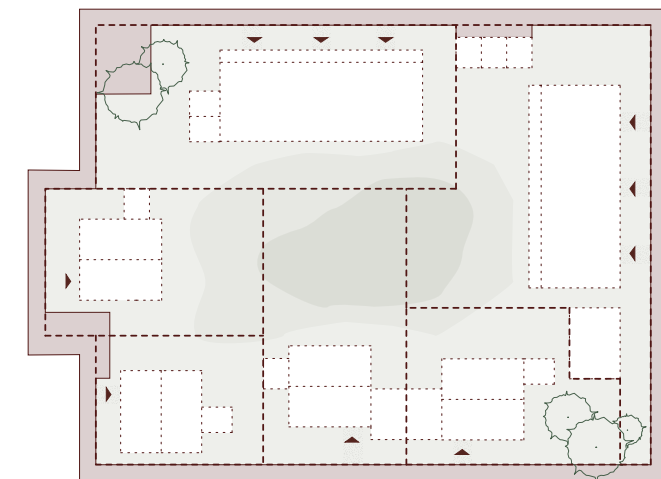
BEBYGGELSESPRINCIPPER

PRINCIPPER FOR BOLIGKLYNGER

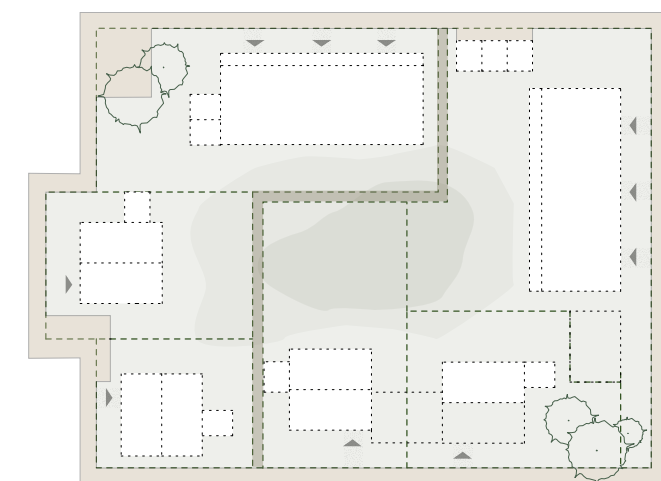

Bebyggelsen i stræderne står som felter der forskyder sig og skaber varieret rumlighed

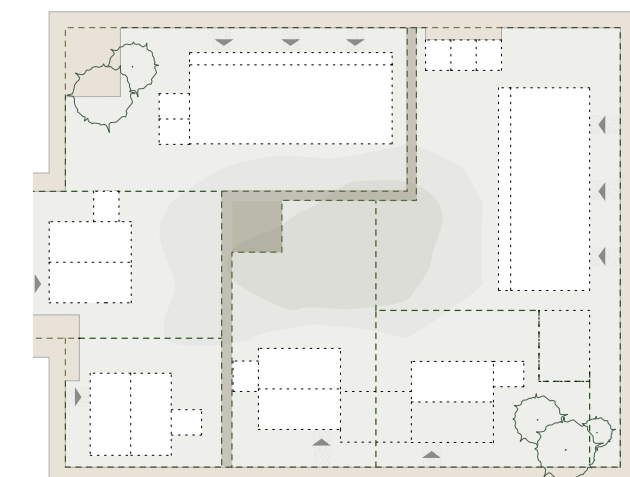
PRINCIPPER FOR GÅRDRUM

Eksempel 1:
Private haver

Eksempel 2:
Private haver med sti

Eksempel 3:
Private haver med sti og fælles mødeplads/legeplads

BEBYGGELSESPRINCIPPER

MELLEMZONER

Bygningerne ligger med ankomstsituation mod bygade og stræder. Her etableres mellemzoner der danner overgang mellem den semiprivate vej og den private bolig.

BYGNINGERNE MØDER BYGADE

Forhaver og skur forlænget af pergolastruktur udgør mellemzonen ud mod bygaden. Skuret kan bruges til overdækket ophold eller opbevaring.

Forhave med pergola der kan benyttes som carport udgør mellemzonen ud mod bygaden.

BYGNINGERNE MØDER STRÆDE

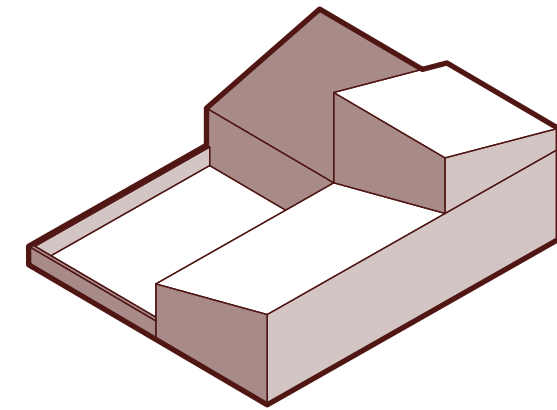
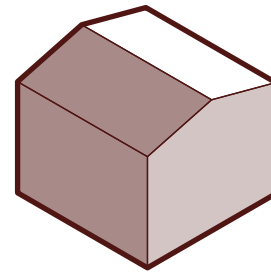
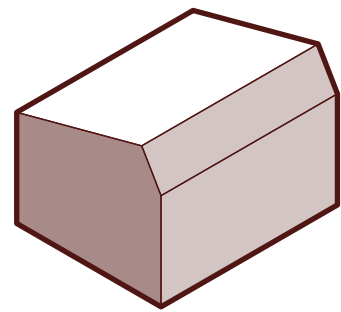

Forhave og pergola påmonteret med hvide sejl for en hyggelig kaffepause som opholdssituation.

Forhaver der ligger forskudt ud mod strædet med skur forlænget af pergolastruktur. Skuret kan bruges til overdækket ophold eller opbevaring.

BEBYGGELSENS ARKITEKTUR OG MATERIALITET

TYOLOGIER

DOBBELTHUSE: 70 - 100 M²

KOMPAKTHUSE: 130 - 180 M²

GÅRDHAVEHUSE: 150 - 200M²

Dobbelthus
Reference fra Oliefabriksvej - HNAP

Dobbelthus
Thors Have i Silkeborg - Sweco

Kompakthus
Reference fra Årslev bydel,
Vandkunsten Arkitekter

Kompakthus
Reference fra Frikøbing, Hvalsø

Gårdhavehuse
Reference fra Kingohusene - Utzon

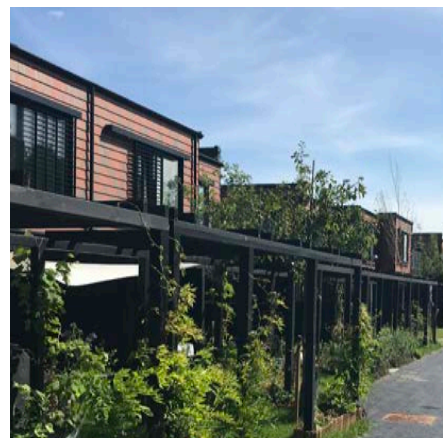
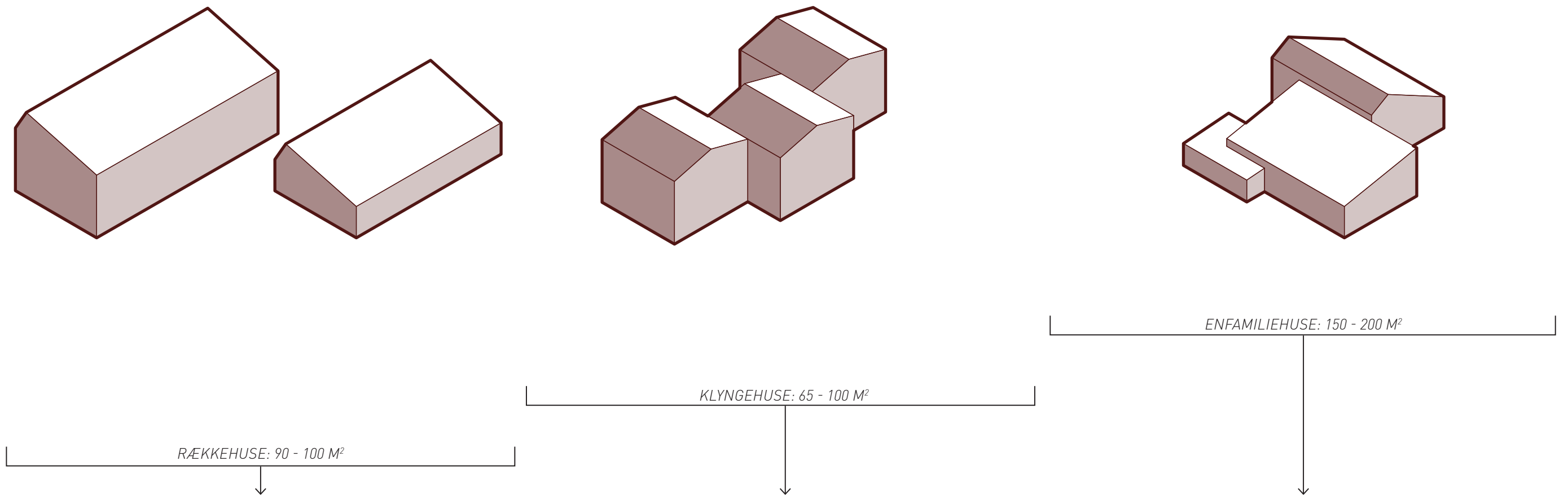

Gården som motiv
Reference fra Student Village
Lenschow Pihlman

BEBYGGELSENS ARKITEKTUR OG MATERIALITET

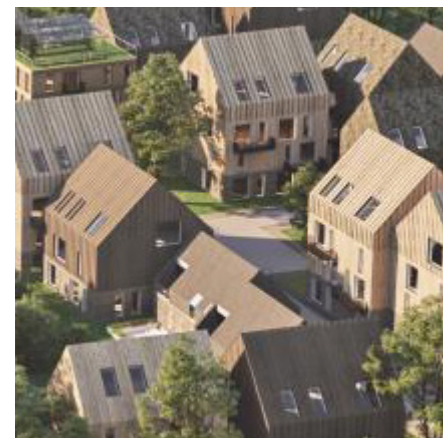
TYOLOGIER

Rækkehuse
Reference fra Solrækkerne - HNAP

Rækkehuse
Reference fra Teglsøerne - HNAP

Klyngehuse i 3,5 plan
Reference fra Nälstastråket - AART

Klyngehuse i 2,5 plan
Reference fra boliger i Kelleris - Kant

Enfamiliehus i 1,5 plan
Reference fra Lind og Risør - Snekkersten

Enfamiliehus i 1 etage
Reference - Huskompagniet - Aalborg

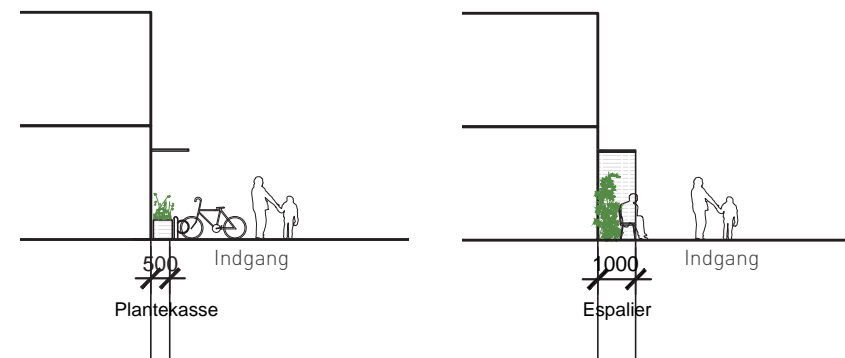
BEBYGGELSENS KANTZONER

Veldefinerede kantzoner er vigtige for oplevelsen af et levende og karakterfuldt bykvarter, ligesom de er vigtige for naboskabet. En stor del af interaktionen mellem naboer og med forbigående foregår i kantzonen, og en veldefineret kantzone, som passer til det specifikke sted og den trafik der er forbi kantzonen, gør det nemt for beboerne at udtrykke deres personlighed og sætte sig eget præg på kantzonerne, for at bruge boligens udearealer som en udvidelse af det indendørs boligareal, og skabe en komfortabel overgang mellem de helt private zoner i boligen, de semiprivate og det offentlige liv på den forbigående sti eller vej.

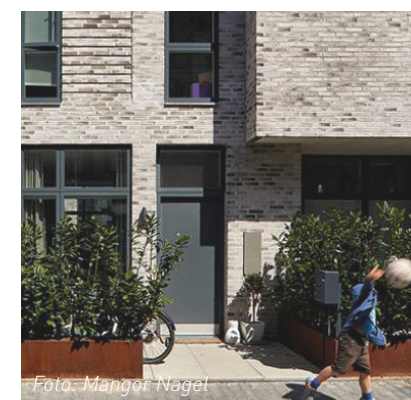
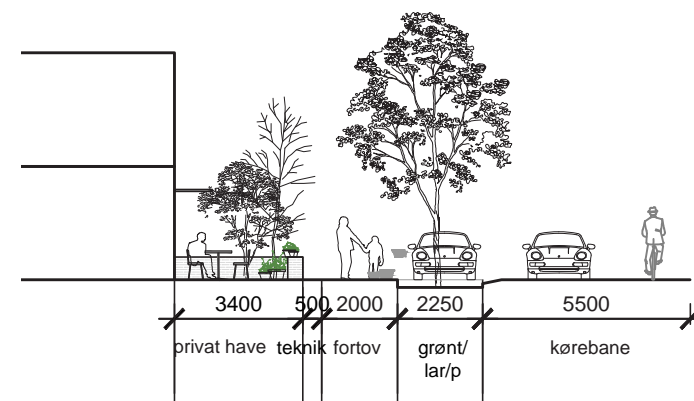
Kantzonerne i Ravensborg Enge varierer fra den knappe og meget urbane kantzone med indgangene ud mod bypladserne, en klart defineret og let formel overgang til fordelingsvejene, en bredere, let indtagelig og uformel overgang til stræderne, en landskabelig overgang til de grønne kiler og mod skoven, så naturen opleves som meget stærkt tilstædeværende i boligen, samt en mere traditionel kantzone med have og hæk mod Egøjvej.

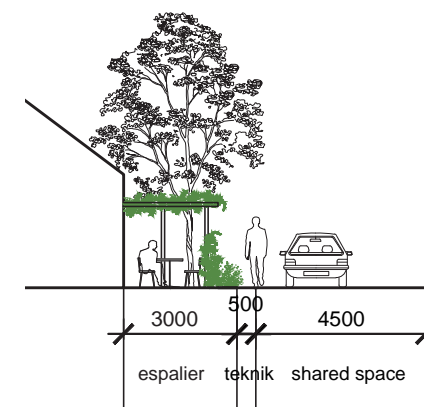
1. BYPLADSEN

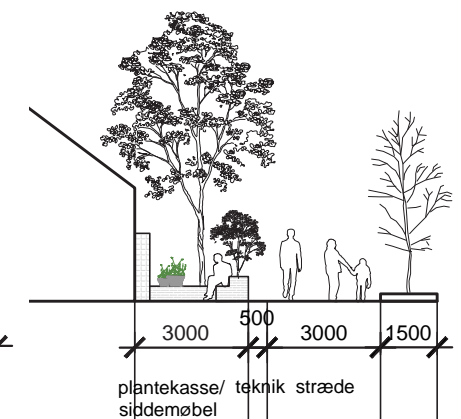
2. FORDELINGSVEJEN

3. BYGADEN

4. STRÆDE

BEBYGGELSENS KANTZONER

5. VEJKANT MOD EGØJEVEJ

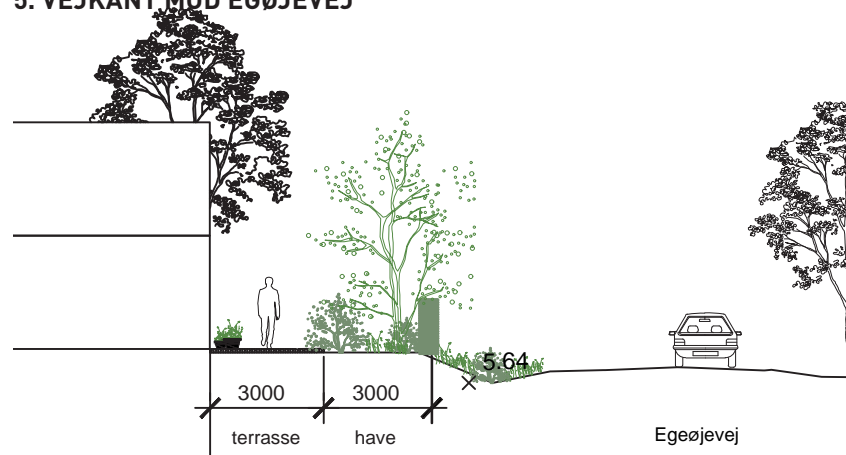

Foto: STED

Foto: treesandshrubsonline.org

6. NATURKANT

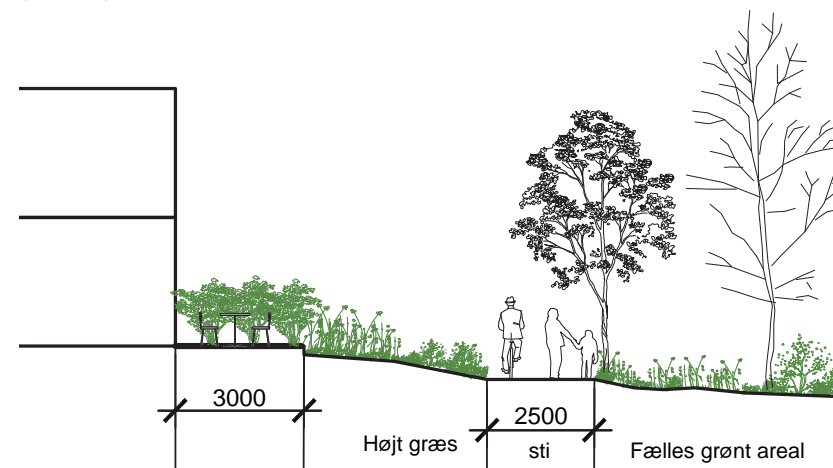

Foto: Everyday Studio

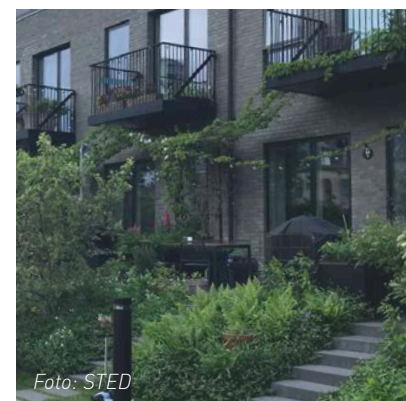

Foto: STED

7. SKOVKANT

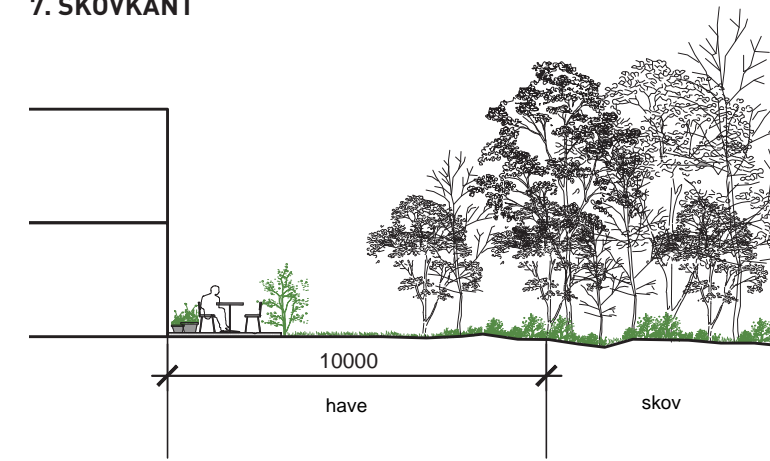

Foto: STED

Foto: STED

FAKTA OG BILAG

AREALER

OVERSIGT

HELHEDSPLANEN SAMLET

Grundareal: 27,9ha
Bebygget areal: 20,9ha
Grøn kile areal: 46,6ha
Etagearreal: 79.605m²
Bolitantal: 737
Gns. boligareal: 108m²
BBP hele området: 28%

NORDBYEN

Klyngeareal: 31.000m²
Etagearreal: 11.780m²
Antal boliger: 109
BBP: 38%
Gns. boligareal: 108m²

ØSTBYEN

Klyngeareal: 55.514m²
Etagearreal: 21.085m²
Antal boliger: 204
BBP: 38%
Gns. boligareal: 108m²

SYDBYEN

Klyngeareal: 55.000m²
Etagearreal: 20.900m²
Antal boliger: 193
BBP: 38%
Gns. boligareal: 108m²

VESTBYEN

Klyngeareal: 68.000m²
Etagearreal: 25.840m²
Antal boliger: 239
BBP: 38%
Gns. boligareal: 108m²

Note:

Arealer med forbehold for at der kan komme andre funktioner ind der trækker ned på bolig etagemeter.

ETAPEPLANLÆGNING

- FORSLAG TIL UDBYGNINGSTAKT

ETAPE 0

- Eksisterende forhold

ETAPE 1

- Nordbyen (åbningstræk)
- Fælleshus (åbningstræk)
- Det blågrønne område (åbningstræk)
- Østbyen
- Vejtilkobling Egøjevej fra Nordbyen

ETAPE 2

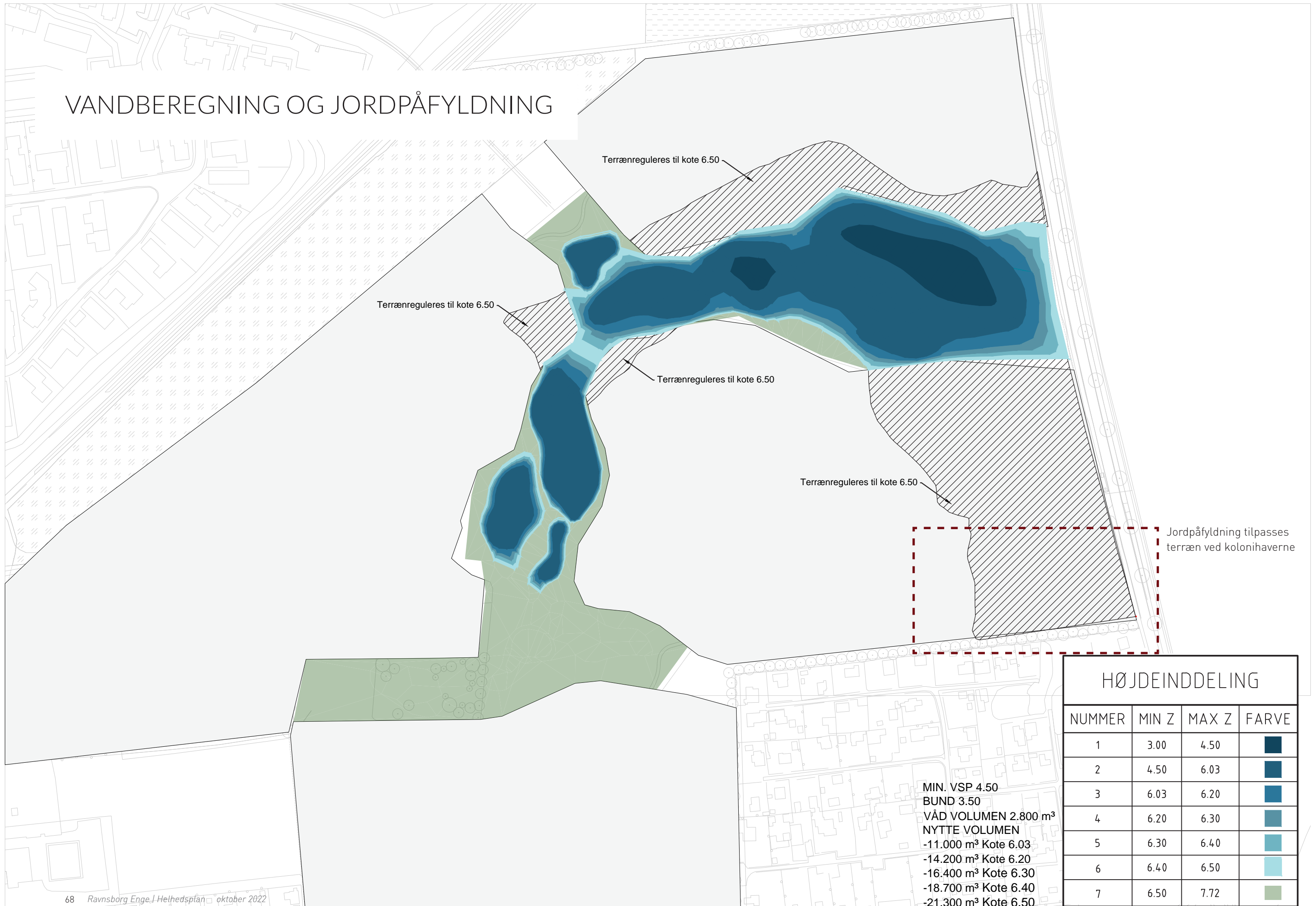
- Sydbyen
- Skovbyen
- Vejtunnel til Orkestervej
- (endelig grænsedragning mellem etape 2 og perspektivområdet fastlægges endeligt i udarbejdelsen af lokalplan for etape 2 - under hensyntagen til det maksimale antal samlede boliger)

PERSPEKTIVOMRÅDE (ETAPE 3)

- Gården
- Havebyen
- Vejtilkobling Hastrupvej fra Havebyen
- Ensretning af Alléen

VANDBEREGNING OG JORDPÅFYLDNING

Terrænreguleres til kote 6.50

Terrænreguleres til kote 6.50

Terrænreguleres til kote 6.50

Terrænreguleres til kote 6.50

Jordpåfyldning tilpasses terræn ved kolonihaverne

MIN. VSP 4.50
 BUND 3.50
 VÅD VOLUMEN 2.800 m³
 NYTTE VOLUMEN
 -11.000 m³ Kote 6.03
 -14.200 m³ Kote 6.20
 -16.400 m³ Kote 6.30
 -18.700 m³ Kote 6.40
 -21.300 m³ Kote 6.50

HØJDEINDELING

NUMMER	MIN Z	MAX Z	FARVE
1	3.00	4.50	■
2	4.50	6.03	■
3	6.03	6.20	■
4	6.20	6.30	■
5	6.30	6.40	■
6	6.40	6.50	■
7	6.50	7.72	■

FORDELING AF REGNVANDSHÅNDTERINGSKAPACITET I LANDSKABET

MÆNGDER

RENSEVOLUMEN - MED PERMANENTE VANDSPEJL

Der etableres et sø-område med to permanente vandspejl i forlængelse af hinanden. Det vestligste er et forbassin og det østligste er selve renebassin. I forbassinet renses vandet for de største mængder sedimenter. Selve renebassin vil derfor have en højere vandkvalitet og anvendes i højere grad til passende rekreative formål.

Begge bassiner beplantes for at øge sedimenteringen og så de fremstår med et naturligt udseende.

FORSINKELSESVOLUMEN 5-ÅRS HÆNDELSE - I LAVNINGER I LANDSKABET

En 5-årshændelse inklusiv klimafaktor for projektområdet, forventes at svare til 10.000 - 14.000m³ vand. Den mængde forsinkes i lavninger omkring de permanente vandspejl, og i mindre lavninger i de grønne kiler. Arealerne indarbejdes i landskabet, og anvendes som rekreative lavninger med f.eks. engbeplantninger, legepladser, en boldbane o.l., og ikke som åbne klippede græsområder.

FORSINKELSESVOLUMEN 50-ÅRS HÆNDELSE - I LAVNINGER I LANDSKABET

Ved en 50-års hændelse (inkl. klimafaktor) fordeles forsinkelsen af det ekstra regnvandsvolumen, så det både håndteres omkring renebassinene, i de grønne kiler og "ovenpå" de eksisterende søer syd for gården.